

MERIJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2019

Kunnanhallitus 24.3.2020
Kunnanvaltuusto 16.6.2020

MERIJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS VUOSI 2019

Sisältö

1.	Toimintakertomus	5
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.1.2	Kunnanhallinto	7
1.1.3	Kunnan toiminnan ja talouden kehitys	8
1.1.4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.1.5	Kunnan henkilöstö	11
1.1.6	Kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen	11
1.1.7	Tilikauden tuloksen muodostuminen	13
1.1.7.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	14
1.1.7.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	15
1.1.7.3	Tase ja sen tunnusluvut	16
1.1.7.4	Kunnan kokonaistulot ja -menot	18
1.1.8	Kuntakonsernin toiminta ja talous	19
1.1.8.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	19
1.1.8.2	Konsernin toiminnan ohjaus	20
1.1.8.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	20
1.1.8.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
1.1.8.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	21
1.1.8.6	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	22
1.1.8.7	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	23
1.1.8.8	Konsernitase ja sen tunnusluvut	24
1.1.9	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet	25
2.	Talousarvion ja toiminnan toteutuminen	26
2.1	Käyttötalousosan toteutuminen	26
2.1.1	Hallinto- ja elinkeinopalvelut	26
2.1.2	Perusturvapalvelut	30
2.1.3	Sivistystoimi	34
2.1.4	Tekninen toimi	44
2.2	Tuloslaskelman toteutuminen	49
2.3	Investointiosan toteutuminen	50
2.4	Rahoitusosan toteutuminen	52
2.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	53
3.	Tilinpäätöslaskelmat	55
3.1	Tuloslaskelma	55
3.2	Rahoituslaskelma	56
3.3	Tase	57
3.4	Konsernilaskelmat	59

4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	62
4.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	62
4.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	62
4.3	Tuloslaskelman liitetiedot	64
4.4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	66
4.5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	68
4.6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	69
4.7	Henkilöstöä ja tilintarkastusta koskevat liitetiedot	71
5.	Eriytetyt tilinpäätökset	73
5.1	Kirjanpidollisesti eriytetyn taseyksikön tilinpäätöslaskelmat	73
5.1.1	Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma	73
5.1.2	Vesi- ja viemärilaitoksen rahoituslaskelma	74
5.1.3	Vesi- ja viemärilaitoksen tase	75
5.1.4	Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot	76
5.2	Polttoaineen myynnin tilinpäätöstiedot	76
5.3	Kirjanpidollisesti ja laskennallisesti eriytettyjen taseyksiköiden vaikutus kunnantalouteen	77
6.	Luettelo kirjanpitokirjoista, säilytysajat ja tositelajit	78
7.	Vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät	79

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talous kasvoi edelleen vuonna 2019. Kasvu hidastui kuitenkin edellisvuodesta, BKT kasvoi n. 1,6 %. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan kasvu hidastuu vuoden 2020 aikana yhteen prosenttiin. Viennin kasvu hidastuu, mutta jää silti viime vuosien keskimääräiselle tasolle. Palveluviennin kasvu on tavaroiden viennin kasvua nopeampaa ja pitää viennin kasvun vientikysyntää nopeampana. (VM).

Työllisyys kasvoi vuoden 2019 aikana n. yhden prosentin edellisvuodesta ollen n. 72,6 %. Työttömyys ei kuitenkaan juuri pienentynyt, työttömyysprosentti oli 6,7 %. Työvoiman kysyntä oli hyvällä tasolla ja työpaikkoja oli tarjolla hieman edellisvuotta enemmän. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan työllisyys kasvaa hieman tulevina vuosina, mutta työttömyysprosentti ei juurikaan pienene. (VM).

Kuluttajahintojen kasvu jatkui edellisen vuoden tasolla ollen n. 1,1 %. Hintojen kasvua vauhditti erityisesti palveluiden hintojen nousu. Tavaroiden hinnoissa kehitys oli negatiivinen. Tulevina vuosina inflaation odotetaan kiihtyvän maltillisesti n. 0,2 %-yksikköä vuositasolla. (VM).

Paikallishallinnon rahoitusasema heikkeni merkittävästi vuoden 2018 aikana, alijäämä syveni edelleen v. 2019. Menoja kasvattivat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi mm. keväälle 2019 painottuneet kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen. Paikallishallinnon tulot kasvoivat menoja selvästi hitaammin v. 2019. Paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat tulevina vuosina väestön ikääntymisestä johtuva terveys- ja hoivapalvelujen kysynnän kasvu sekä yksittäisten terveydenhuoltotoimenpiteiden kallistuminen hoitojen kehittyessä. Lisäksi paikallishallinnon menoja kasvattaa hallituksen lisäpanostukset sosiaali- ja terveystalouteen sekä koulutukseen. (VM).

Merijärven kunta vuonna 2019

Naapurikuntien kanssa jatkettiin edelleen tiivistä yhteistyötä edellisvuosien tapaan. Merkittävimpana yhteistyökumppanina oli Kalajoen kaupunki. Ylivieskan seutukuntayhdistyksen alasajoa jatkettiin siten, että toiminta päättyy syksyllä 2020. Yhteistyötä alueella jatketaan kuitenkin uusista lähtökohdista monella eri tasolla.

Pitkään jatkettu maakunta- ja sote-hankkeiden valmistelu aloitettiin alusta eduskuntavaalien jälkeen uuden hallituksen johdolla. Tavoitteena on edelleen siirtää kunnilta maakunnille vastuu sosiaali- ja terveystoimen palveluista. Uudessa hankkeessa muut toiminnot (lomitus, pelastustoimi) jätetään toistaiseksi kuntien vastuulle. Sote-hankkeen viivästyminen aiheuttaa kunnissa epävarmuutta. Sote-kustannusten kasvu tuo kuitenkin tarvetta uusille toimintatavoille ja järjestelyille.

Kunnan investoinnit painottuivat lähinnä korjauskohteisiin, varsinaista uudisrakentamista ei tehty. Suurimpina kohteina olivat kirjaston katon korjaus sekä Koivupuhdon koulun parkkialueen laajennus. Lisäksi mm. kirjanpito-ohjelmisto päivitettiin vastaamaan tämän hetken tarpeita. Uuden eskari-päiväkotirakennuksen rakennustyöt aloitettiin keväällä ja rakennuksen on tarkoitus olla valmis toukokuussa 2020. Investointi rahoitetaan leasing-rahoituksella, rakennus tulee Kuntarahoituksen omistukseen.

Kunnan talous jatkoi vuonna 2019 alijäämäisenä edellisten kahden vuoden tavoin, tilinpäätöksessä tulos oli alijäämäinen 790.742.000 euroa. Talouden heikkoon tilaan vaikutti etenkin sote-kustannusten räjähdysmäinen kasvu edellisvuodesta, jonka seurauksena toimintakulut kasvoivat 671.000 euroa ja toimintakate pieneni 613.00.000 euroa.

Kunnan toimintatuotot ilman polttoaineen myyntiä kasvoivat edellisestä vuodesta 4,7 % eli 45.508 € (TP 2018: vähennystä 0,05 %). Toimintakulut ilman polttoaineen hankintaa kasvoivat edellisestä vuodesta 9,1 % eli 704.045 € (TP 2018: 1,9 %). Kunnan sijoitusten markkina-arvo oli vuoden lopussa 2,681 milj. euroa (2018: 2,401 milj. euroa). Sijoitusten myyntikate oli 81.087 €. Sijoitusstrategia noudatti kunnanvaltuuston hyväksymää varovaista sijoituspolitiikkaa. Talousarviolainojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Investointeja varten otettiin 400.000 euron talousarviolaina ja Kuntarahoituksen kuntatodistusohjelman luottolimiitti nostettiin yhdestä miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon joka kaikki otettiin käyttöön. Vanhaa pitkäaikaista lainaa lyhennettiin vuoden aikana n. 270.000 eurolla.

Kehitysnäkymät vuodelle 2020

Uusi eskari-päiväkoti valmistuu keväällä 2020. Kyseessä on kunnan lähiaikojen suurin rakennushanke, joka toteutetaan leasing-rahoituksella yhdessä Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Varsinainen toiminta rakennuksessa alkaa loppukesällä. Muita merkittäviä investointihankkeita ei vuodelle 2020 kohdistu, vaan pääosin keskitytään pienempiin korjaus- ja suunnitteluhankkeisiin.

Sosiaali- ja terveysmenojen voimakas kasvu vuoden 2019 aikana heijastuu edelleen myös seuraaville vuosille. Kasvu kohdistui sellaisiin toimintoihin, joihin kunnan on vaikea omalla toiminnallaan vaikuttaa nopeasti. Menotaso asettuu pysyvästi selvästi aikaisempaa korkeammalle tasolle. Menojen kasvu asettaa paineita myös muun toiminnan kriittiseen tarkasteluun.

Kunnallishallintoon kohdistuvia uudistuksia seurataan edelleen tarkasti. Sosiaali- ja terveystoimen uudistukset aloitettiin eduskuntavaalien jälkeen uuden hallituksen johdolla uudelleen hieman erilaisilla keinoilla. Tavoitteena on kuitenkin edelleen vahvistaa perustason palveluita ja ennaltaehkäisevää toimintaa maakuntien alaisuudessa, jonne toiminnot ovat kunnilta siirtymässä jollakin aikataululla. Kuntakentälle kohdistuu myös muita merkittäviä hankkeita mm. oppivelvollisuuden laajentaminen 18 ikävuoteen saakka. Keväällä 2020 käydään kunta-alaa koskevat työehtoneuvottelut, joihin kohdistuu suuria palkankorotuspaineita.

Kuntaa pyritään kuitenkin kehittämään ja kuntalaisten palveluihin ja asumisviihtyisyyteen panostamaan taloudellisten voimavarojen puitteissa. Yhteistyötä Kalajoen kaupungin ja muiden naapurikuntien kanssa jatketaan.

Vuosi 2019 oli pääosin onnistunut huolimatta alijäämäisestä tuloksesta. Kunnan varsinainen toiminta sujui ennakoidun mukaisesti niiltä osin kuin siihen pystyimme vaikuttamaan. Esitän kunnan henkilökunnalle ja luottamushenkilöille parhaimmat kiitokset kuluneesta vuodesta ja toivon yhteistyön jatkuvan yhtä hyvänä vuonna 2020.

Kari Jokela

1.1.2 Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

Kuntalaisten valitsema valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Nykyinen valtuusto aloitti tehtävässään 1.6.2017. Valtuustossa on 15 jäsentä. Kuntalain mukaan valtuuston koko alle 5000 asukkaan kunnassa on vähintään 13 valtuutettua. Kunta voi itse kuitenkin päättää valtuutettujen lukumäärästä. Vuonna 2019 valtuusto kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 46 asiaa.

Valtuuston jäsenet:

Alaranta Juhani (kesk)	pj.
Tanska Samuli (kesk)	I varapj.
Rautio Eila (ps)	II varapj.
Aunio Tanja (ps)	
Hiitola Tuija (kesk)	
Kestilä Paula (kesk)	
Lahti Kari (kesk)	
Laitala Kai-Pekka (kesk)	
Leppikorpi Jenna (kesk)	
Majava Kaarina (kesk)	
Nivala Esko (kesk)	
Salmu Arvo (kesk)	
Saukko Kaisa (kesk)	
Saukko Matti (kesk)	
Saukko Päivi (kesk)	

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan hallintoa, vastata kunnan toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii päätösten täytäntöön panosta yhdessä lautakuntien kanssa. Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja käsitteli 117 asiaa. Kunnanhallituksen kokouksissa esittelijänä toimi kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus on asettanut henkilöstöjaoston käsittelemään henkilöstöasioita.

Kunnanhallituksen jäsenet:

Nivala Esko	pj.
Saukko Päivi	I varapj.
Lahti Kari	II varapj.
Aunio Tanja	
Jukkola Paula	
Majava Kaarina	
Saukko Matti	

Lautakunnat

Kunnan hallinto-organisaatio jakaantuu kolmeen toimialueeseen, joiden alaisuuteen kuuluu 4 lautakuntaa. Lisäksi tarkastuslautakunta toimii suoraan kunnanvaltuuston alaisuudessa.

- Tarkastuslautakunta
- Hallinto- ja elinkeinotoimi, osastopäällikkö kunnanjohtaja Kari Jokela
 - * Keskusvaalilautakunta
- Sivistystoimi, osastopäällikkö rehtori-sivistystoimenjohtaja Jari Ylikulju
 - * Sivistyslautakunta
 - * Vapaa-aikalautakunta
- Tekninen toimi, osastopäällikkö tekninen johtaja Esa Linnala
 - * Tekninen lautakunta

Lautakuntien kokoonpano vaihtelee kolmen ja seitsemän henkilön välillä. Henkilövalinnoissa on otettu huomioon eri talouskylät ja eri puolueet sekä sitoutumattomien edustus.

1.1.3 Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Kunnan toiminta tapahtui kertomusvuoden aikana valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti. Talousarvio on valtuustoon nähden sitova tulosaluetasolla. Vuoden aikana kunnanvaltuusto hyväksyi talousarvion lisämäärärahoja seuraavasti:

Käyttötalouteen:

- lisämääräraha 7.959,59 € Jokihelmen opiston toimintaan Kvalt. 19.6.2019 § 15
- lisämääräraha 150.000 € lastensuojelun avo- ja laitoshuollon kustannuksiin Kvalt. 1.10.2019 § 25

Investointeihin:

- lisämääräraha 6.600 € maksuliikenneohjelmiston hankintaan Kvalt. 6.11.2019 § 35
- lisämääräraha 3.250 € sivistyslautakunnan kalustohankintoihin Kvalt. 18.12.2019 § 42

Määrärahasiirrot investointeihin:

- määrärahan siirto 25.500 € Salmenrannan sprinklausjärjestelmän rakentamisesta koulun parkkialueen laajentamiseen Kvalt. 6.11.2019 § 34

Vuoden 2019 toimintatulot olivat 1.623.981 €. Toimintatulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 55.508 € eli 3,5 %. Toimintakulut kasvoivat vuodesta 2018 yhteensä 671.443 € eli 8,1 %. Toimintamenot olivat yhteensä 8.987.299 €.

Kunnan talouden tila heikkeni selvästi edellisistä vuosista. Vuosikate oli -392.158 €, kun se edellisenä vuonna oli +59.314 €. Poistojen jälkeen alijäämäksi muodostui -790.742 €. Edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen -343.738 €.

Vuodelle 2019 kunnanvaltuusto hyväksyi tuloveroprosentiksi 22,00 % (2018: 21,50 %). Verotulot kokonaisuudessaan kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna 78.363 € eli 3,0 %. Kunnallisveron tuotto kasvoi edellisestä vuodesta 81.381 € eli 3,8 %, yhteisöveron tuotto pieneni 7.486 € eli 6,2 % ja

kiinteistöveron tuotto kasvoi 4.468 € eli 1,3 %. Valtionosuudet pienenevät vuoteen 2018 verrattuna 6.895 € eli 0,2 %.

Verotulojen kehitys 2010-2019

1.000 €	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
2010	2.122	108	111	2.342
2011	2.257	117	112	2.487
2012	2.225	67	113	2.405
2013	2.420	74	120	2.614
2014	2.400	84	187	2.671
2015	2.489	104	189	2.782
2016	2.178	107	197	2.178
2017	2.267	136	202	2.606
2018	2.125	121	331	2.578
2019	2.207	113	336	2.656

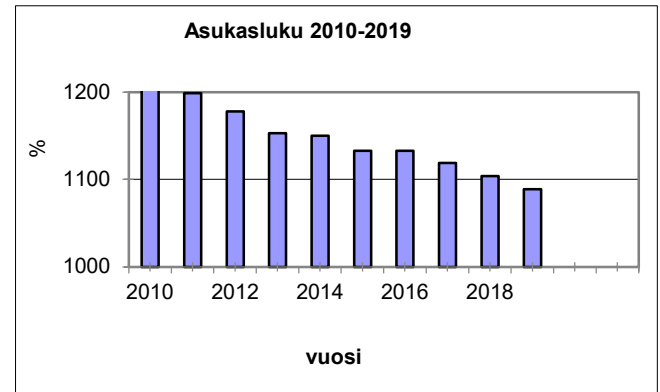
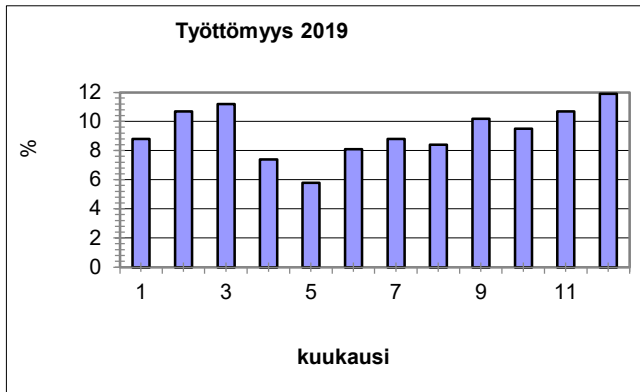
Valtionosuuksien kehitys 2010-2019

1.000 €	Yhteensä
2010	3.996
2011	3.955
2012	4.050
2013	4.179
2014	4.233
2015	3.917
2016	4.039
2017	4.303
2018	4.196
2019	4.189

Kertomusvuonna Merijärven kunnan sosiaali- ja terveystoimen palvelut tuotti Kalajoen kaupunki isäntäkuntana. Yhteistoiminta alkoi 1.1.2009. Kalajoen kaupunki tuotti edelleen myös maaseutu- ja lomituspalvelut sekä ympäristöterveydenhuollon palvelu yhteistoiminta-alueelle, johon Merijärven kunta kuuluu. Muut alueen kunnat ovat Alavieska, Pyhäjoki, Raahen ja Siikajoki. Merijärven kunta osti myös elinkeinopalvelut, teknisen toimen mittauspalvelut sekä palkkahallinnon Kalajoen kaupungilta. Ympäristösihteerin palvelut ostettiin Ylivieskan kaupungilta. Kunta irtautui Raahen seudun koulutuskuntayhtymästä, jonka jäseniä ovat Merijärven lisäksi Pyhäjoki, Raahen ja Siikajoki.

Kunta myi edelleen polttoainetta omistamallaan huoltoasemalla. Kunta ostaa, hinnoittelee ja myy polttoainetta. Huoltoaseman tiloissa toimiva 4H-yhdistys huolehtii seteliautomaatin tyhjennyksen ja korttiostotilitykset eteenpäin.

Merijärven kunnan asukasluku oli kertomusvuonna hieman alhaisempi edellisvuoteen verrattuna. Asukasluku oli vuoden 2019 lopussa 1089 henkilöä, kun se vuoden 2018 lopussa oli 1104 henkilöä. Työttömyyden kuukausittainen keskiarvo oli vuonna 2019 9,3 %, kun se vuonna 2018 oli 7,7 %. Joulukuun lopussa työttömyysaste oli 11,9 % (31.12.2018: 6,6 %). Joulukuun lopussa kunnan työvoimaan kuului 430 henkilöä, joista työttömänä oli 51 henkilöä (ELY-keskus).

1.1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilinpäätös vuosi 2019 oli Merijärven kunnalle alijäämäinen vuosi. Heikon tuloksen taustalla oli etenkin käyttötalousmenojen voimakas kasvu. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten erittäin voimakas kasvu yhdessä yleisen kustannusten nousun kanssa heikensivät tulosta. Erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun laitoshoidon kustannuksia ei pystytty ennakoimaan etukäteen. Sote-kustannukset tulevat jäämään pysyvästi aikaisempaa korkeammalle tasolle.

Valtionosuudet muodostavat Merijärven kunnan kokonaistuloista lähes puolet. Vuodelle 2020 valtionosuudet kasvavat jonkin verran edellisvuodesta (100.000 €) lähinnä kertaluonteisten erien ansiosta, mutta palaavat myöhemmin entiselle tasolle. Verotulojen osuus Merijärven kunnan tuloista on keskimääräistä pienempi johtuen lähinnä asukkaiden alhaisesta tulotasosta. Tuloverokertymä oli suurimmillaan vuonna 2015, jonka jälkeen summa on neljässä vuodessa pienentynyt 280.000 eurolla. Samaan aikaan kunnan asukasluku on pienentynyt 44 henkilöllä, joista suurin osa on työikäisiä. Tuloveroprosenttia nostettiin vuodelle 2019. Nähtäväksi jää, pystytäänkö vajetta paikkaamaan korotuksen avulla. Kiinteistöverolla ja yhteisöverolla ei pystytä paikkaamaan tuloveron pienenemistä.

Sote- ja maakuntauudistukset aloitettiin eduskuntavaalien jälkeen hieman uudelta pohjalta. Uudistusten siirtyminen on aiheuttanut kunnissa, myös Merijärvellä, suurta epätietoisuutta etenkin sote-palveluiden tulevasta tuottajasta ja toimipaikoista. Etenkin erikoissairaanhoidon osalta toiminnan siirtyminen aikaisempaa suuremman toimijan hoidettavaksi olisi toivottavaa ja poistaisi suurten vuosittaisten vaihteluiden tuoman taloudellisen riskin.

Kunnan tekemät investoinnit ovat olleet viime vuosina maltillisia ja kunnan talouden kokoon suhteutettuna sopivan suuruisia. Keväällä 2019 aloitettiin uuden eskari-päiväkodin rakentaminen koulukeskuksen alueelle. Hanke toteutetaan leasingrahoituksella. Uuden vanhusten palvelukeskuksen suunnittelu on aloitettu. Yhteensä näiden hankkeiden kustannukset ovat lähes neljä miljoonaa euroa.

Talouden osalta Merijärven kunnan tilanne tulee jatkumaan erittäin kireänä tulevina vuosina. Käyttötalousmenot kasvavat vääjäämättä vuosittain ja sote-kustannukset ovat nousseet aikaisempaa korkeammalle tasolle. Mikäli yleinen taloudellinen tilanne paranee, korkomenot tulevat kasvamaan. Kunnan lainasalkku on vielä kohtuullinen, mutta lainaa joudutaan ottamaan vuosittain lisää etenkin investointeihin, mutta jatkossa myös toimintakulujen kattaminen ilman ulkopuolista rahoitusta käy haasteelliseksi. Kunnalla on sijoituksia n. 2,6 milj. euron arvosta (markkina-arvo). Sijoitussalkku ja siitä saatavat tuotot antavat kunnalle hyvän taloudellisen puskurin, jota ei ole syytä jatkossakaan merkittävästi purkaa.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Merijärven kunnan henkilöstö 31.12.

	2019	2018
Vakinainen henkilöstö	41	39,84
Muu henkilöstö	5	7,67
Henkilöstö yhteensä	46	47,51

Tehtäväkohtainen henkilöstömääräselvitys liitetiedoissa (s.67)

Palkkamenot

	2019	2018
Palkat ja palkkiot	1.715.779	1.645.487

1.1.6 Kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen

Merijärven kunnan sisäinen valvonta on järjestetty kunnanvaltuuston 26.2.2014 § 4 hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeiden mukaisesti. Ohje täyttää Kuntalain (410/2015) säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat kunnan osalta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Käytännön toteuttamisvastuu on tilivelvollisilla toimielimillä ja niiden jäsenillä sekä vastuualueiden päälliköillä.

Valtuusto on 23.5.2017 § 13 hyväksynyt hallintosäännön, jossa on määritelty mm. toimielinten ratkaisuvallat ja vastuut sekä johtavien viranhaltijoiden vastuut, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tehtävät ja vastuun jako Kuntalain määräysten mukaisesti. Tarkempi ohjeistus löytyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeista.

Sisäisellä valvonnalla pyritään toiminnan taloudellisuuden ja tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja toteamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan tuloksellisesti. Riskienhallinta on myös osa sisäistä valvontaa.

Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun, sisäiseen tarkastukseen ja luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, jota eivät suorita erityiset valvontaelimet vaan koko kuntaorganisaatio. Vastuu sisäisen tarkkailun osalta on ennen kaikkea toimivalla henkilöstöllä kaikilla organisaation tasoilla.

Sisäinen tarkastus on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Sisäinen tarkastus tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa, kohde tietää olevansa tarkastuksen alaisena.

Seuranta on ennen muuta luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan keskeisiä tehtäviä ovat raportointivelvoitteiden asettaminen, raportoinnin toteutuksen valvonta ja tehtyjen päätösten ja raporteissa kuvattujen tulosten vertailu.

Sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti hallintokunnat raportoivat talousarvion toteutumisesta puolivuotiskatsauksessa, jonka käsittelevät lautakunnat, kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto. Kunnanhallitukselle raportoidaan talouskatsauksen muodossa neljännesvuosittain. Tilivelvollisten velvollisuutena on huolehtia seurantaraporttien laatimisesta ja tehdä tarvittaessa esitykset toimintojen tai talousarvion muutoksista. Tarpeen mukaan taloudesta tuotetaan raportteja seurannan tarpeisiin.

Valtuustolle osoitetun puolivuotiskatsauksen on tässä muodossa todettu olevan riittämätön talouden tarkan seurannan välineeksi. Hallintokunnat ja lautakunnat raportoivat alkuvuoden toteutumasta valtuustolle siten, että raportti on valtuuston käsittelyssä jo kesäkuussa. Näin luottamushenkilöillä on käytössään ajantasaisempaa tietoa kunnan taloudesta ja toiminnan toteutumisesta. Raportoinnin sisältöä on tarkennettu siten, että valtuusto saa aikaisempaa tarkempaa tietoa taloudesta.

Merkittävimmät riskit kunnan toimintaan aiheuttavat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin riskeihin voi kuulua sekä sisäisiä että ulkoisia riskejä. Kunnassa ei ole tehty erillistä riskienkartoitusta vaan riskien arviointia toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä. Riskienhallinta toteutuu päivittäisen toiminnan yhteydessä.

Strategiset riskit liittyvät pääosin kunnan toimintaympäristöön; väestöön ja sen muutoksiin, työpaikkoihin, lainsäädäntöön, palveluiden järjestämiseen. Väestön väheneminen on suurin uhka kunnan palveluille. Työikäisen väestön poismuutto vaikuttaa suoraan kunnan verotuloihin, samoin työttömyys. Vaikka Merijärvellä syntyvyys on vielä suhteellisen korkealla tasolla ja vuosittaiset ikäluokat ovat kunnan kokoon nähden suuria, kunnasta poismuutto kääntää kunnan asukasluvun laskuun. Lähtijät ovat myös usein työikäisiä tai nuoria. Asukasluvun kääntäminen kasvuun ja työikäisten perheiden saaminen kuntaan ovatkin lähivuosien merkittävimpiä haasteita. Toinen merkittävä riski ovat valtion toimenpiteet. Viime vuosien aikana maan hallitus on aloittanut useita kuntiin ja niiden palveluntuotantoon kohdistuvia uudistuksia. Toteutuessaan monet uudistuksista siirtävät merkittäviä kuntalaisten palveluja pois kunnan omasta päätösvallasta ja mahdollisesti kauemmas kuntalaisten ulottuvilta sekä kaventavat kunnan tuloja kuten sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on suunniteltu.

Talouden riskeistä merkittävimpiä ovat muutokset kunnan tuloissa. Valtionosuuksiin ja verotuloihin kohdistuvat muutokset aiheuttavat vaikeuksia kunnan toiminnalle. Valtionosuudet muodostavat Merijärven kunnan tuloista lähes puolet, joten sen merkitys kunnan toimintaan on erittäin suuri. Tuloverokertymän pieneneminen on toinen talouteen merkittävästi vaikuttava tekijä. Korkojen nousu on myös merkittävä taloudellinen riski. Merijärven kunnalla oli 31.12.2019 lainaa 4.000.000 €, josta hieman alle puolet oli sidottu lyhyisiin korkoihin. Korkotaso on pysynyt alhaisena jo pitkään. Korkojen nousu aiheuttaisi kunnalle taloudellisia ongelmia, tosin merkittävää nousua ei ole näkyvissä. Lainasalkkua on jouduttu kasvattamaan tilinpäätösvuoden aikana mikä lisää korkojen noususta aiheutuvaa riskiä. Lainarahan tarve tulee kasvamaan suunniteltujen investointien sekä talouden kiristymisen myötä. Takaukset ja vakuudet muodostavat myös riskin. Merijärven kunnan linjana on ollut, että kunta ei yleensä myönnä takauksia.

Toiminnallisista riskeistä toiminta- ja työketjujen sujuvuus on pienen organisaation kannalta ongelmallinen. Organisaation ohuus ja siinä toimivan henkilöstön pieni määrä voi johtaa tilanteisiin, joissa väärinkäytösten ja virheiden mahdollisuus on olemassa. Varahenkilöjärjestelmä on vaikea rakentaa, koska erityistä osaamista vaativiin tehtäviin (esim. kirjanpito) ei omasta organisaatiosta löydy tarpeeksi osaajia. Taloushallinnon tehtävissä riskiä on pyritty pienentämään tehtäviä hajauttamalla ja luomalla varajärjestelmää olemassa olevien resurssien puitteissa. Kunnassa auki olleisiin virkoihin ja toimiin on hakeutunut ammattitaitoista henkilökuntaa. Toiminnallisia riskejä voi liittyä myös mm. tietojärjestelmiin, johtamiseen ja päätöksentekoon sekä infran toimivuuteen. Näihin on kiinnitetty huomiota eikä merkittäviä riskejä ole tiedossa.

Vahinkoriskit kohdistuvat työntekijöihin, kuntalaisiin sekä kunnan omaisuuteen. Vahinkoriskiä pyritään pienentämään vakuutuksilla sekä koulutuksella. Kaikki kunnan työntekijät ja omaisuus on vakuutettu ja vakuutukset pidetään ajan tasalla. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2014. Kilpailutuksella saavutettiin huomattavia säästöjä samalla kun vakuutusturvaa laajennettiin ja tarkistettiin.

Merijärven kunnan hallinto on tilinpäätösvuonna toiminut kuntalain, kunnan johto- ja muiden sääntöjen sekä sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestettyä ja toimivaa. Toiminnassa mahdollisesti ilmenevät puutteet pyritään korjaamaan heti niiden ilmettyä.

1.1.7 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Näiden laskelmien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan miten investoinnit, sijoitukset ja lainalyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin on rahoitettu.

Toimintakate tuloslaskelmassa näyttää paljonko toimintakuluista jää katettavaksi verorahoituksella eli valtionosuuksilla ja verotuloilla. Vuoden 2019 toimintakate oli -7.360.817 € (edellinen vuosi -6.747.383,16 €).

Vuosikatteen tulisi kattaa poistot eli kunnan pitkävaikutteiset menot. Rahoituslaskelmassa vuosikate tarkoittaa kuinka paljon investointeihin ja lainojen lyhennyksiin on käytettävissä tulorahoitusta. Tilinpäätösvuonna vuosikate oli -392.158 € (edellinen vuosi 59.314 €).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Vuoden 2019 tilikauden tulos oli alijäämäinen 790.742 € (edellinen vuosi alijäämäinen 343.738,00 €).

1.1.7.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (1.000 €)

	2019	2018
Toimintatuotot yhteensä	1.623	1.568
Valmistus omaan käyttöön	2	
Toimintakulut yhteensä	<u>-8.987</u>	<u>-8.315</u>
TOIMINTAKATE	-7.360	-6.747
Verotulot	2.656	2.578
Valtionosuudet	4.189	4.196
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	95	161
Korkokulut	-20	-20
Muut rahoituskulut	<u>46</u>	<u>-109</u>
VUOSIKATE	-392	59
Poistot/arvon alentumiset	<u>-398</u>	<u>-403</u>
TILIKAUDEN TULOS	<u>-790</u>	<u>-343</u>
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-790</u>	<u>-343</u>
Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut %	18,0	18,8
Vuosikate/Poistot %	-98,4	14,7
Vuosikate €/asukas	-360	53
Asukasluku 31.12.	1089	1100

Toimintatuotot/Toimintakulut, %-tunnusluku osoittaa, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla eli mikä on maksurahoituksen osuus.

Vuosikate/Poistot, %-tunnusluku, jos se 100 %, oletetaan, että kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

1.1.7.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut (1.000 €)

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-392	59
Tulorahoituksen korjauserät	1	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-127	-1.191
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	3
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	50	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-461	-1.128
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
-Antolainasaamisten lisäykset		-24
-Antolainasaamisten vähennykset	1	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400	700
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-270	-313
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500	0
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>38</u>	<u>-120</u>
Rahoituksen rahavirta	669	242
Rahavarojen muutos	208	-885
Rahavarat 31.12.	2.807	2.599
Rahavarat 1.1.	2.599	3.484
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-1257	-576
Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.		
Investointien tulorahoitus %	-307	5
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.		
Lainanhoitokate	-0,7	0,2
Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Mikäli tunnusluku on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon.		
Kassan riittävyys pv	109	95
Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.		
Asukasluku 31.12.	1089	1100

1.1.7.3 Tase ja sen tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseella ja sen tunnusluvuilla. Taseessa ilmenee muutokset sijoituksissa, pääoman lisäyksissä ja palautuksissa. Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

VASTAAVAA (1000 €)	2019	2018
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	8.385	8.715
I Aineettomat hyödykkeet	33	14
2. Tietokoneohjelmistot	19	-
3. Muut pitkävaikutteiset menot	14	14
II Aineelliset hyödykkeet	6.512	6.810
1. Maa- ja vesialueet	584	584
2. Rakennukset	5.389	5.604
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	423	466
4. Koneet ja kalusto	111	115
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4	39
III Sijoitukset	1.838	1.890
1. Osakkeet ja osuudet	1.743	1.793
3. Muut lainasaamiset	94	96
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	3.108	2.822
I Vaihto-omaisuus	21	18
1. Aineet ja tarvikkeet	21	18
II Saamiset	279	204
Pitkäaikaiset saamiset	4	2
Lyhytaikaiset saamiset	275	201
1. Myyntisaamiset	255	166
3. Muut saamiset	12	20
4. Siirtosaamiset	6	14
III Rahoitusarvopaperit	2.517	2.160
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2.517	2.160
IV Rahat ja pankkisaamiset	290	438
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11.493	11.538

VASTATTAVAA (1000 €)	2019	2018
A. OMA PÄÄOMA	5.977	6.768
I Peruspääoma	4.196	4.196
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2.572	2.915
V Tilikauden yli-/alijäämä	-790	-343
E VIERAS PÄÄOMA	5.515	4.770
I Pitkäaikainen	2.320	2.253
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2.182	2.110
7. Muut velat	138	142
II Lyhytaikainen	3.195	2.516
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1.828	1.270
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat	1.044	867
7. Muut velat	49	39
8. Siirtovelat	272	338
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11.493	11.538
Taseen tunnusluvut:	2019	2018
Omavaraisuusaste %	52	58
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Alle 50 % taso merkitsee suurta velkarasitetta.		
Suhteellinen velkaantuneisuus %	65	57
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selvittää velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.		
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	1.781	2.572
= Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä).		
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	1.635	2.338
Lainakanta 31.12., 1000 €	4.010	3.381
Lainakanta €/asukas	3.682	3.073
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	4.819	
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	4.425	
Lainasaamiset, 1000 €	94	96
Asukasmäärä 31.12.	1089	1100

1.1.7.4 Kunnan kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja kokonaismenojen laskelmassa ovat kunnan ulkoiset tulot ja menot sekä rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

TULOT	2019	%-osuus
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1.623.981	17,1
Verotulot	2.656.726	27,9
Valtionosuudet	4.189.847	44,0
Korkotuotot	638	0,0
Muut rahoitustuotot	95.438	1,0
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitto		
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	8.000	0,1
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	50.000	0,5
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	1.500	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400.000	4,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	500.000	5,2
Oman pääoman lisäykset		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	9.522.926	100,0

MENOT	2019	%-osuus
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	8.987.299	95,1
- Valmistus omaan käyttöön	-2.500	0,0
Korkokulut	20.453	0,2
Muut rahoituskulut	-46.461	0,5
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pakollisten varausten lis. (+), vähennys (-)		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	1.602	0,0
Investoinnit		
Investointimenot	127.389	1,3
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	270.074	2,9
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoma vähennys		
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	9.357.856	100,0

1.1.8 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

1.1.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Muut yhtiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	1	6
Yhteensä	6	6

Tytäryhteisöt

- As Oy Merijärven Kivipelto
- Ristivuori Oy

Kuntayhtymät

- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
- Raahen koulutuskuntayhtymä
- Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhtiöt

- Kiinteistö Oy Merijärven Säästöalo
- Asunto Oy Merijärven Sotaveteraanit
- Asunto Oy Merijärven Kivipelto
- Asunto Oy Merijärven Aliinipuisto
- Asunto Oy Merijärven Katajanmarja
- Asunto Oy Merijärven Pihlajanmarja
- Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta

Kuituverkko-osuuskunta on yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Muiden osakkuusyhteisöjen tilinpäätöstiedot on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

1.1.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Merijärven kuntakonsernin ohjaus perustuu vuonna 2017 hyväksytyyn hallintosääntöön, jossa määritellään kuntakonsernin johtamisjärjestelmä ja konserniohjaus. Ohjeistuksen pääpaino on kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksessa, mutta ohjeistusta noudatetaan myös kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Hallintosäännössä selvitetään, miten eri toimielinten vastuunjako tavoitteiden asettamisessa, toiminnan seurannassa ja raportoinnissa toteutetaan. Kunnanvaltuusto asettaa mahdolliset konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet, eri yhteisöjen toiminnalliset ja tulokselliset tavoitteet sekä vahvistaa omistajapolitiikan linjaukset. Valtuusto myöntää myös mahdolliset takaukset tytäryhteisöjen pitkäaikaisen vieraan pääoman hankintaan. Kunnanhallituksen tehtäviin kuuluu ohjeistaa yhtiökokouksissa ja eri yhtiöiden ja yhtymien päättävissä elimissä olevia kunnan edustajia. Kunnanhallitus seuraa erityisesti tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista ja puutteista. Kunnanhallitus myös vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä ja konsernin toiminnan raportoinnista tilinpäätöksessä.

Kunnanjohtaja johtaa kunnan konsernipolitiikkaa. Viranhaltijat valvovat ja seuraavat tehtäviensä edellyttämällä tavalla omaan vastuualueeseensa kuuluvien osien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Konsernin toiminnan ohjauksessa on merkittävä rooli myös kuntakonsernin tilintarkastajalla, jolla on oikeus tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa ympäri vuoden. Tarkastuslautakunnalla on myös mahdollisuus valvoa ja seurata konserniyhteisöjä. Kunnan valitsevat edustajat vastaavat omistajaohjauksen toteutumisesta tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä kuntayhtymissä. Kunnanvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin ja kunnanhallitus tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin ja yhtiökokouksiin tai muihin vastaaviin kokouksiin. Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa painotetaan ennen kaikkea osaamista ja pätevyyttä.

1.1.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöjen osalta ei ollut oleellisia tapahtumia.

Kuntayhtymät

Raahen koulutuskuntayhtymä: Merijärven kunta irtisanoutui kuntayhtymän jäsenyydestä 2018, irtisanoutuminen astuu voimaan vuoden 2020 alusta. Muut jäsenkunnat (Raahe, Pyhäjoki, Siikajoki) lunastavat Merijärven osuuden (3,11 %).

Osakkuusyhteisöt

Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta aloitti valokuituverkon rakentamisen Alavieskaan.

1.1.8.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungistuminen Suomessa on kiihtynyt ja harvaan asuttujen alueiden väkiluku pienenee. Myös Merijärven asukasluku pieneni vuoden 2019 aikana 15 hengellä. Väheneminen kohdistuu etenkin työikäiseen väestöön. Toisaalta syntyvyys on Merijärvellä pysynyt korkealla tasolla, vuonna 2019 kunnassa syntyi 16 lasta. Pyhäjoelle suunnitellun ydinvoimalan suunnittelu etenee ja toiveissa on, että laitosta päästään lähivuosina rakentamaan. Merijärvellä tehdään töitä sen eteen, että ydinvoimala toisi uusia asukkaita myös tänne. Kunnan palveluvarustusta on parannettu vastaamaan paremmin muuttajien vaatimuksia mm. uuden päiväkodin rakentamisen myötä.

Pääosa kunnan konserniin kuuluvista yhteisöistä on asunto-osakeyhtiöitä, joiden tulevan kehityksen kannalta kunnan asukasluvun kehityksellä on suuri merkitys. Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunnan tulevaisuuden osalta oli tärkeää, että osuuskunta toimii tällä hetkellä kolmen kunnan alueella. Laajempi omistajapohja vakauttaa sen toimintaa entisestään. Tosin jäsenkuntien (Merijärvi, Sievi, Alavieska) väkiluvun pieneminen vaikuttaa jatkossa myös sen talouteen.

1.1.8.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonta perustuu kunnan hallintosäätöön sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen, joissa määritellään toimielinten, viranhaltijoiden ja tilintarkastajan tehtävät konsernivalvonnassa.

Konsernivalvonnan toteuttaminen edellyttää sujuvaa ja toimivaa tiedonkulkua kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien välillä. Tiedonkulussa ei ole ollut ongelmia vuoden aikana vaan keskeiset kunnan päätöksentekokoelimet ovat saaneet halutessaan tietoa riittävästi. Useimmissa kunnan tytäryhteisöissä kunnan edustajana hallituksessa toimii joko kunnanjohtaja tai tekninen johtaja, jolloin tiedon kulku kuntaan on ollut sujuvaa.

Kunnanhallituksen kokouksissa keskustellaan tarvittaessa kuntakonsernin asioista. Keskustelujen perusteella kunnan edustajia on ohjeistettu eri yhteisöjen ja kuntayhtymien päätöksentekoa varten. Kuluneen vuoden aikana Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunnan asioita on käsitelty myös kunnanhallituksessa sekä valtuustossa. Muiden tytäryhteisöjen osalta asioita ei ole kunnan päätöksenteossa käsitelty.

Kunnanvaltuusto ei ole asettanut kuntakonsernille erillisiä tavoitteita.

1.1.8.6 KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	1.000 €	1.000 €
Toimintatuotot	4.599	4.465
Toimintakulut	-12.031	-11.361
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	51	12
Toimintakate	-7.381	-6.884
Verotulot	2.657	2.578
Valtionosuudet	4.484	4.493
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	99	167
Korkokulut	-23	-23
Muut rahoituskulut	46	-112
Vuosikate	-117	221
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-583	-576
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-30	-3
Satunnaiset erät	0	77
Tilikauden tulos	-731	-282
Tilinpäätössiirrot	3	-1
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	-1
Vähemmistöosuudet	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-728	-284

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

Vuosikate/Poistot, %

Vuosikate, euroa/asukas

Asukasmäärä

2019	2018
38	39
-20	38
-107	201
1089	1100

1.1.8.7 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 1.000 €	2018 1.000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-116	221
Satunnaiset erät	0	77
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserä	-75	-87
Toiminnan rahavirta	-191	211
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-579	-1.423
Rahoitusosuudet inv.menoihin	10	4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56	93
Investointien rahavirta	-513	-1.327
Toiminnan ja investointien rahavirta	-704	-1.115
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-25
Antolainasaam. vähennys	2	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	749	803
Pitkäaik. lainojen vähennys	-380	-484
Lyhytaik. lainojen muutos	499	-10
Oman pääoman muutokset	0	-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-4	-6
Saamisten muutos	-123	8
Korottomien velkojen muutokset	165	-89
Rahoituksen rahavirta	908	198
Rahavarojen muutos	204	-918
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3.187	3.032
Rahavarat 1.1.	3.032	3.951

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä
5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys

2019	2018
-1.769	-1112
-	-
-20	16
-0,7	0,8
89	82

1.1.8.8 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 233	9 231	OMA PÄÄOMA	6046	6815
Aineettomat hyödykkeet	110	85	Peruspääoma	4198	4198
Aineettomat oikeudet	73	43	Arvonkorotusrahasto	20	20
Muut pitkävaikutteiset menot	24	27	Muut omat rahastot	65	100
Ennakkomaksut	13	15	Edell.tilik.ylijäämä/alij.	2 491	2 781
Aineelliset hyödykkeet	8 270	8 343	Tilikauden ylijäämä/alij.	-728	-285
Maa- ja vesialueet	674	629			
Rakennukset	6 457	6 689	VÄHEMMISTÖOSUUDET	63	24
Kiinteät rakenteet					
ja laitteet	488	532	VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	331	326	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	3	3			
Ennakkomaksut ja			PAKOLLISET VARAUKSET	130	149
keskeneräiset hankinnat	317	163	Muut pakoll.varaukset	130	149
Sijoitukset	853	803			
Osakkuusyhteisöosuudet	640	589	TOIMEKSIANTOJEN		
Osakkeet ja osuudet	126	124	PÄÄOMAT	57	38
Muut lainasaamiset	87	89			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	56	37	VIERAS PÄÄOMA	6895	5865
			Pitkäaikainen korollinen	2912	2526
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3902	3623	Pitkäaikainen koroton	152	143
Vaihto-omaisuus	52	48	Lyhytaikainen korollinen	1850	1433
			Lyhytaikainen koroton	1981	1763
Pitkäaikaiset saamiset	5	3	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13191	12891
Lyhytaikaiset saamiset	658	541			
Rahoitusarvopaperit	2571	2213			
Rahat ja pankkisaamiset	616	818			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13191	12891			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
----------------------------	------	------

Omavaraisuusaste, %	46	53
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59	51
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	1 763	2 496
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as.	1 623	2 261
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	4 762	4 102
Konsernin lainat, €/asukas	4 381	3 729
Konsernin lainasaamiset 31.12.	87	89
Kunnan asukasmäärä	1089	1100

1.1.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä, mikäli kunnan taseessa on alijäämää.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan.

Kunnan tuloskehityksen voidaan katsoa edellyttävän tasapainottamista silloin, kun tuloslaskelma osoittaa alijäämää eikä taseessa ole edellisten tilikausien ylijäämää sen kattamiseen.

Merijärven kunnan tilikauden 2019 alijäämä on 790.742,02 euroa. Kunnanhallitus esittää, että tilikauden alijäämä siirretään taseen edellisten tilikausien ali-/ylijäämätilille. Taseessa kunnalla on ylijäämää 2.572.073,42 euroa ennen tilinpäätösvuoden alijäämän käsittelyä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.1.1 Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Hallinto- ja elinkeinotoimi hoitaa kunnan hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä elinkeino- ja maataloushallinnon palvelut. Hallintopalvelujen vastuualueet ovat: yleishallinto, taloushallinto, henkilöstöhallinto ja vaalit. Elinkeinopalvelujen vastuualueet ovat elinkeinotoimi, maaseututoimi ja polttoaineiden myynti.

Valtuusto

Nykyisen kunnanvaltuuston toimikausi alkoi 1.6.2017 ja jatkuu 31.5.2021 saakka. Valtuusto kokoontui vuoden 2019 aikana viisi kertaa ja käsitteli kokouksissaan 46 asiaa. Lisäksi järjestettiin talousarvioseminaari syksyllä. Kunnanvaltuuston menot olivat 4.747 € (2018: 5.681 €).

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit. Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana kaksi kertaa. Keskusvaalilautakunnan menot olivat 1.679 € (2018: 870 €).

Tarkastuslautakunta

Vuoden aikana tarkastuslautakunta kokoontui kolme kertaa. Tilintarkastuspäiviä oli kuusi. Kunnan tilintarkastajana toimi BDO Audiator Oy. Tilintarkastuksen menot olivat 6.215 € (2018: 6.395 €).

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2019 aikana 11 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 117 asiaa. Kunnanhallituksen menot olivat 7.784 € (2018: 5.776 €).

Keskustoimisto

Kunnanvirasto antaa kuntalaisille ja kunnan eri hallintokunnille asiantuntevaa, monipuolista, nopeaa ja luotettavaa palvelua. Henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmistojen osalta yhteistyötä tehtiin edelleen Kalajoen kaupungin kanssa. Palkkahallinnon palvelut ostetaan Kalajoen kaupungilta.

Keskustoimiston henkilökuntaan kuuluu kunnanjohtaja, pääkirjanpitäjä ja 1,5 toimistosihteeriä (toisen toimistosihteerin työajasta 50 % kuuluu tekniseen toimeen). ATK-vastaavan tehtäviä hoiti ostopalveluna Kalajoen kaupungin palveluksessa oleva maaseutusihteeri. Hallinto-osaston menoista keskustoimiston osuus oli n. 70 % eli 257.237 € ja tuotot 2.530 € (2018: menot 242.204 € ja tuotot 3.347 €).

Kunnallisverotus

Kunnat maksavat Verottajalle korvauksen kuntien verotuksen suorittamisesta. Kustannukset olivat 21.829 € (2018: 20.401 €).

Toimikunnat

Kunnanhallitus voi perustaa toimikuntia eri tehtäviä varten. Kustannukset olivat 195 € (2018: 518 €).

Seutukuntatyö

Ylivieskan seutukuntayhdistyksen toiminta ajettiin alas pääosin vuoden 2019 aikana eikä seutukunta kerännyt jäsenmaksuja. Menokohta sisältää myös Rieska-Leader ry:n rahoitusosuuden, josta menokohdan kustannukset koostuivat. Seutukuntatyön menot olivat 6.100 € (2018: 18.028 €).

Työhyvinvointi

Kunnan henkilökunnalle ostettiin lakisääteinen työterveyshuolto Suomen Terveystalo Oy:ltä. Työterveyshuollon menot kirjattiin hallinnonaloittain. Työsuojelupäällikkönä toimi tekninen johtaja. Työhyvinvoinnin tukemiseksi henkilöstölle tarjottiin 50 € arvosta liikunta- ja kulttuuriseteleitä, jotka voi käyttää valintansa mukaan joko henkisen tai fyysisen hyvinvoinnin edistämiseen. Menokohtaan kirjattiin myös henkilöstön joululahjat. Työhyvinvoinnin menot olivat 6.848 € (2018: 8.791 €).

Toiminta-avustukset

Toiminta-avustuksia myönnettiin neljälle yhdistykselle. Opiskelijastipendi á 200 € myönnettiin 14 opiskelijalle. Tupaantuliaisraha (1.700 €) maksettiin yhdelle uuden talon rakentaneelle perheelle. Lisäksi annettiin kunnan kummilahja 200 € vuoden 2019 ensimmäisenä syntyneen merijärvisen perheelle. Toiminta-avustuksiin käytettiin 24.500 € (2018: 22.200 €).

Joukkoliikenne

Kylätaksitoiminta jatkui kerran viikossa Pahkasalo-Ylipään ja Tähjä-Talus-Saukko suunnilta. Muualla töissä kulkeville maksettiin myös avustusta. Menokohdan menot olivat 16.074 €, tulot 2.736 € (2018: menot 2.800 € ja tulot 0 €).

Kunta- ja yritystiedote

Kuntatiedote tehdään kunnan omana työnä n. 2 kpl kuukaudessa. Tiedote jaetaan jokaiseen talouteen kunnan alueella, jaon suorittaa Posti. Kuntatiedotteen menot olivat 2.512 € ja tulot 2.678 € (2018: menot 2.199 €, tulot 2.987 €).

Yhteistoiminta

Yhteistoimintaan sisältyvät kaikki kunnan jäsenmaksut jäsenyhteisöille mm. Kuntaliitto, Kuntatyönantaja ja Pohjois-Pohjanmaan liitto sekä kunnan tapaturmavakuutukset. Yhteistoiminnan menot olivat 13.943 € (2018: 13.253 €).

Hallintopalvelut yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	8.734	11.240	12.745	-1.505
Toimintamenot	-349.542	-366.262	-369.279	3.017
Toimintakate	-340.808	-355.022	-356.533	1.511
Poistot	-5.904	-5.330	-10.190	4.860
Laskennalliset erät	7.372	-	12.653	-12.653
Sisäiset netto	5.180	-3.990	1.546	-5.536

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen tehtävät ovat kunnanhallituksen alaisuudessa. Vastuu kunnan elinkeinotoimesta on kunnanjohtajalla.

Yleistavoite / tarkoitus

Elinkeinotoimen tehtävänä oli järjestää neuvontapalvelua paikkakunnalla toimiville yrityksille ja yritystoimintaa suunnitteleville. Tavoitteena oli parantaa edellytyksiä yritystoiminnalle ja kehittää toimintaympäristöä sekä edesauttaa uusien työpaikkojen syntymistä. Elinkeinopolitiikan yleisenä tavoitteena on työllisyyden edistäminen ja sitä kautta kunnan kehittäminen.

Yritysten neuvonta- ja kehittämispalvelut ostettiin Kalajoen kaupungilta. Seutukunnan puitteissa jatkettiin edelleen elinkeinopalvelujen kuntayhteistyötä alueen kuntien kesken. Merijärven Kehityskeskus Oy purettiin syksyllä 2019.

Tavoite	TA 2019	TP 2019
Yrityskontaktit	25 kpl	20 kpl
Yritysten toimintaedellytykset ja kilpailukyvyen edistäminen	-yritysten liikevaihdon kasvu -työllisyyden paraneminen	-yhteisöveron tuotto pieneni edellisestä vuodesta 6,2 % -työttömyys 31.12.2019: 11,9 % 2018: 6,6 %
Uudet yritykset	2 kpl	1 kpl
Leader-hankkeet	Omat hankkeet 1 kpl	Omat hankkeet 0 kpl
Kunnan starttiraha	2 kpl	1 kpl

Kunnan starttirahan suuruus on maksimissaan 1.700 €. Saannin edellytyksenä on luotettavien kannattavuuslaskelmien tekeminen ja yhden henkilön työllistäminen. Jos yrittäjä tekee osa-aikatyötä yrityksen parissa, tuki on 400 euroa. Kunnan starttirahoja myönnettiin yksi kappale.

Kunnan kehittämispalkintoa ei myönnetty vuodelta 2019.

Elinkeinotoimi yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	955	-	66	-66
Toimintamenot	121.606	-90.210	-10.992	-79.217
Toimintakate	120.651	-90.210	-10.926	-79.283

Maaseututoimi

Merijärven kunnan maaseutupalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki, kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen perusteella. KaSi -yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Merijärven lisäksi Alavieska, Pyhäjoki, Raahen ja Siikajoki. Aktiivituloja alueella oli toimintavuonna 947 kpl (vähennystä edellisvuodesta 27 kpl).

Merijärvellä maatiloja oli 55 kpl ja niiden keskimääräinen peltoala oli 61,04 ha. Valtaosa tilojen 2,9 M€:n myyntituloista tuli maidosta (78 %), tilakohtainen vuosituotanto oli keskimäärin 302.000 litraa.

Merijärven maaseutuhallintoa hoitaa maaseutuasiamies 45 %:n työosuudella (+ 5 %:n osuus kunnan it-tukitehtäviin), toinen puoli työajasta käytetään Pyhäjoen maaseutuhallinnon hoitoon. Maaseutuasiamiehen vastuulla on lakisääteisten kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien hoitaminen. Yhteistoiminta-alueen tehtäväjaon perusteella määräytyviä tehtäviä ovat mm. tukikoulutusten järjestäminen, viljelijöiden sähköisen tukihaun käytöntuki/-neuvonta, maksajaviranomaistehtävät Raahessa ja Siikajoella (387 tilaa), sekä KaSi-hallinnon tietoturva-vastaavan tehtävät.

Merijärven lomituspalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki.

Toiminta

Kasvukausi 2019 oli varsinkin alueen rannikkopitäjissä poikkeuksellisen kuiva ja alueen tilojen väliset satotasoerot olivat huomattavan suuria, eniten kuivuudesta kärsivät viljakasvustot ja poutivien maiden nurmet.

Maataloustukia maksettiin 2019 Merijärvelle 2,33 M€ ja koko KaSi-alueelle 49 M€ (sisältää myös ELY-keskuksen maksamat erityisympäristötuet). Tuet maksettiin Ruokaviraston aikataulun mukaisesti ja noin 90 % vuoden 2019 puolella.

Kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa pidettiin keväällä oma viljelijäkoulutustilaisuus, joista Merijärven maaseutuasiamies piti 5 kpl. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui noin 180 viljelijää. It-tukitehtäviin maaseutuasiamies käytti 58 tuntia työaika. Tukitehtävät liittyivät mm. sovellusongelmien ratkaisemiseen, käyttäjäneuvontaan, laitteiden-/ohjelmistojen asennukseen, laitehankintoihin ja laitteiden ylläpitoon.

Maaseututoimi yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	2.225	-	-	-
Toimintamenot	-38.745	-42.700	-42.212	-487
Toimintakate	-36.520	-42.700	-42.212	-487

Polttoainejakelu

Huoltoaseman tiloissa toimi kuntouttavan työtoiminnan työpaja, jonka käytännön toteutuksesta vastaa 4H-yhdistys. Tiloissa toimii myös yhdistyksen ylläpitämä kierrätyskeskus sekä kahvila. Merijärven kunta vastasi polttoaineen myynnistä.

Polttoainejakelu yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	598.495	511.000	588.570	-77.570
Toimintamenot	-599.511	-485.500	-566.901	81.401
Toimintakate	-1.016	25.500	21.668	3.831

Aittasouvi-hanke

Aittasouvi-hanke päättyi vuonna 2018. Hankkeen maksatukset viivästyivät vuoden 2019 puolelle. Hankkeen tulot olivat 36.290 €.

Aittasouvi-hanke yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	15.049	-	36.290	-36.290
Toimintamenot	-	-	-	-
Toimintakate	15.049	-	36.290	-36.290

Elinkeinopalvelut yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	616.724	511.000	624.926	-113.926
Toimintamenot	-759.863	-618.410	-620.107	1.697
Toimintakate	-143.139	-107.410	4.818	-112.228

2.1.2 PERUSTURVAPALVELUT

Merijärven kunnan perusturvapalvelut tuottaa Kalajoen kaupunki isäntäkuntaperiaatteella. Perusturvapalvelut tukevat asukkaita heidän terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämässä ja ylläpitämisessä eri elämänvaiheissa. Ympäristöterveydenhuollon palvelut Kalajoki tuottaa isäntäkuntana Merijärvelle sekä Pyhäjoelle, Raahelle ja Siikajoelle.

Yhteistoiminnan järjestämisestä vastaa Kalajoen perusturvalautakunta, varhaiskasvatuksen osalta vastuu on sivistyslautakunnalla. Perusturvalautakunnassa oli Merijärveltä yksi edustaja sote-asioissa ja lisäksi yksi edustaja ympäristöterveydenhuollon asioissa, sivistyslautakunnassa Merijärveltä oli yksi edustaja.

Sosiaali- ja terveystoimen tukipalveluista tekninen toimi tuottaa kiinteistöjen ylläpidon mukaan luettuna siivous. Sivistystoimi tuottaa ateriapalvelut Salmenrantaan sekä kotipalveluun.

Perusturvan hallinto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot				
Toimintamenot	-20.797	-21.330	-17.459	-3.871
Toimintakate	-20.797	-21.330	-17.459	-3.871

VARHAISKASVATUSPALVELUT

PÄIVÄHOITO

Merijärvellä päivähoiton piirissä oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 47 lasta, joista 32 ryhmiksessä ja 15 perhepäivähoidossa. Päivähoiton läsnäolopäiviä oli 6910 kpl (2018: 5015 päivää), josta ryhmäperhepäivähoidossa 5534 läsnäolopäivää ja perhepäivähoidossa 1376 päivää. Kotihoidon tuen piirissä oli Merijärvellä 44 lasta (2018: 54 lasta).

Päivähoiton kustannuksia ryhmäperhepäiväkoti Koivutuvan osuus oli 158.337 € (2018: 194.300 €), ryhmäperhepäiväkoti Pikkutuvan osuus 130.236 € (2018: 67.027 €), perhepäivähoidon osuus 95.127 € (2018: 89.424 €) ja lasten kotihoidon tuen osuus 96.850 € (2018: 123.841 €).

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-474.591	-453.250	-480.551	27.301
Toimintakate	-474.591	-453.250	-480.551	27.301

TERVEYSPALVELUT

Perusterveydenhuollon palvelut tuotti Kalajoen kaupunki isäntäkuntana. Merijärvellä oli oma lääkäri keskimäärin 2-3 päivänä viikossa sekä hammaslääkäri- ja neuvolapalvelut. Vuodeosastopalvelut järjestettiin Kalajoella. Perusterveydenhuollon menot sisältävät myös laboratorion, röntgenin, kuntoutuksen sekä kotisairaanhoidon menot. Oulaisten kansanterveystyön kuntayhtymän aikaiset eläkemenoperusteiset maksut 41.825 € sekä arkiston vuokratulot 698€ sisältyvät myös tähän kohtaan.

Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin pääosin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Perusterveydenhuollon (ml. suun terveydenhuolto) toiminnallisia ja taloudellisia tietoja

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toiminnalliset menot	-991.217	-944.120	-1.160.765	216.645
Kustann. netto € / as.	901	866	1.065	199
Lääkärin vast.otto	1.102	1.050	1.443	393
Sairaanhoid. vast.otto	871	780	840	60

Erikoissairaanhoidon toiminnallisia ja taloudellisia tietoja

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toiminnalliset menot	-1.561.492	-1.447.480	-1.717.616	270.136
Kustann. netto € / as.	1.419	1.329	1.577	248
OYS hpv/pkl-käynnit	320/703	275/685	327/756	52/71
Oulask. hpv/pkl-käynnit	183/797	210/760	127/526	-83/-234
Psyk. hpv/pkl-käynti	52/31	80/35	79/20	-1/-15

Osviitan toiminnallisia ja taloudellisia tietoja

(perheneuvonta, päihdehuolto, mielenterveystyö ja asumispalvelujen osto MTT)

	TP 2018	TA 2019	TA 2019	Poikkeama
Toimintamenot	-61.308	-105.750	-58.468	-47.282
Kustann. netto € / as.	55	97	53	-44

TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintamenot	-2.614.017	-2.497.350	-2.936.849	439.499
Kustann. netto € / as.	2.376	2.293	2.696	403

HYVINVOINTIPALVELUT**SOSIAALITYÖ**

Sosiaalityö käsittää lastensuojelun (avo-, laitos- ja perhehoito), toimeentulo- sekä työmarkkinatuen.

Lastensuojelun avo- ja laitoshuolto

Lastensuojelun asiakkaita oli vuonna 2019 6 lasta, joista 2 sijoitettuna (2018: 12 lasta, ei sijoitettuja). Lastensuojelun laitoshoidtovuorokausia oli 787 vrk (2018: 123 vrk). Lastensuojelun menot vuonna 2019 olivat 219.587 € (2018: 14.722 €).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen piirissä olevia ruokakuntia oli Merijärvellä kaikkiaan 17 kpl (2018: 17 kpl). Toimeentulotuen osuus menoista oli 8.661 € (2018: 12.675 €).

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuen menot olivat 23.395 € (2018: 9.668 €).

SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-44.204	-199.700	-260.133	60.433
Toimintakate	-44.204	-199.700	-260.133	60.433

VAMMAISPALVELUT

Avohuollon ohjauskustannukset olivat 67.491 € (2018: 49.891 €). Monitoimikeskus Maakaran toimintapäivät olivat 695 pv (2018: 739 pv), menot 54.576 €. Vammaispalvelun kuljetukset 11.343 € (2018: 13.585 €).

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-159.542	-145.500	-144.052	-1.448
Toimintakate	-159.542	-145.500	-144.052	-1.448

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT

Kotiin annettavat palvelut sisältävät kotihoidon ja perhetyön lisäksi tukipalvelut ja omaishoidontuen. Myös lapsiperheille tarjottiin kotipalvelua.

Yli 75-vuotiaista merijärvisistä 90 % asuu kotona ja heistä 22 % oli säännöllisen kotihoidon piirissä. Tukipalvelua yli 75-vuotiaista sai 42 %. Vuoden 2019 lopussa Merijärvellä asui 107 yli 75-vuotiaista.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-417.931	-354.320	-417.611	63.291
Toimintakate	-417.931	-354.320	-417.611	63.291

IKÄÄNTYNEIDEN ASUMISPALVELUT

Asumispalvelut Palvelukeskus Salmenrannassa sekä asumispalvelujen osto muualta. Salmenrannassa (22 paikkaa) asumispäiviä kertyi 7665 kpl (2018: 7222 kpl).

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-459.838	-688.740	-587.056	-101.684

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotti Kalajoen kaupunki.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintamenot	-22.302	-23.580	-23.216	-364
Kustann. netto € / as.	20	21	21	21

TYÖLLISTÄMINEN

Nuorten työllistäminen

Kuluneen vuoden aikana kunta työllisti kesätöihin (2 viikkoa, 6h/pv) kunnan eri toimipisteisiin nuoria yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa. Kunta antoi kesätyötukea merijärvisille yrityksille nuorten palkkaamisesta kesätöihin. Nuorten kesätyöllistämisen menot olivat 6.621 € (2018: 4.198 €).

Kuntouttava työtoiminta

Työttömien työpajatoiminta jatkui kunnan omistamalla huoltoasemalla kunnan omana toimintana. Kunta palkkasi ohjaajan vetämään työpajatoimintaa. Ohjaajan työpanosta myydään Alavieskan kunnalle 1 pv/vko. Työtoiminnan menot olivat 42.713 € ja tulot 9.554 € (2018: menot 26.764 €, tulot 5.711 €).

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	5.711	9.000	9.554	-554
Toimintamenot	-4.257.848	-4.439.670	-4.920.342	480.672
Toimintakate	-4.252.137	-4.430.670	-4.910.788	480.118
Kustann. netto € / as	3.909	4.076	4.518	-442

2.1.3 SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta on vuoden aikana pitänyt 6 kokousta ja käsitellyt 49 asiaa. Sivistyslautakunnan tehtävänä on koko tulosalueensa toimintojen ylläpitäminen ja kehittäminen. Sivistyslautakunnan vastuualueet ovat: varhaiskasvatus (vuoden 2020 alusta lähtien), esi- ja perusopetus, kirjastotoimi, esikoululaisten ja koululaisten iltapäivätoiminta, ruokapalvelut, musiikkiopisto ja kansalaisopisto.

Sivistyslautakunnan hallinto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	260	-	36	-36
Toimintamenot	-29.195	-32.290	-32.901	611
Toimintakate	-28.936	-32.290	-32.865	575

ESI- JA PERUSOPETUS

Kunnassa on yksi vuosiluokkien 0-9 yhtenäiskoulu, Koivupuhdon koulu. Koulun oppilasmäärä oli kevätlukukauden 2019 lopussa 158 ja 20.9.2019 165. Luokanopettajan virkoja on kunnassa 6. Aineenopettajia on 7. Aineenopettajista on lehtoreita 4 ja tuntiopettajia 3. Erityisluokanopettajia on 2. Koivupuhdon koululla on oma esiopetusryhmä (16 oppilasta kevät 2019/ 23 oppilasta 20.9.2019), jossa annetaan opetusta 20 h/vk. Opettajana toimii lastentarhanopettaja. Lukuvuonna 2019-2020 on palkattu määräaikaista toinen esiopetuksen opettaja, koska suuresta ikäluokasta johtuen esiopetus on jaettu kahteen ryhmään.

Koivupuhdon koululla on 4 koulunkäynninohjaajaa toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja he ovat työskennelleet pääasiassa henkilökohtaisina avustajina. Viime lukuvuonna oli lisäksi 1 koulunkäynninohjaaja määräaikaista työsuhteessa. Lisäksi koululla on ollut välillä työharjoittelijoita ja työssäoppijoita, jotka eivät ole olleet työsuhteessa.

Esi- ja perusopetus yht.	TP 2017	TP 2018	TP 2019
-oppilaita keskimäärin -kokonaiskust. €/opp. (ulk. + sis. toimintakate) (Luvut sis. kouluruokailun ja IP-toiminnan kerhon osuuden)	167,0 (164 / 170) 8.778 (-5,17 %)	165,0 (170 / 160) 9.472 (+7,91 %)	162,5 (160 / 165) 9.754 (+2,98 %)

Seudullinen yhteistyö

Oulun eteläisen alueen sivistystiimiin kuuluvat ko. alueen sivistysjohtajat. Alueellinen sivistystiimi on pyrkinyt kehittämään kouluasioita yhtenäiseen suuntaan alueellamme ja suunnitellut opetustoimen kehittämisasioissa ja koulutuksissa.

Yleistavoite / tarkoitus

Yleissivistävän koulutuksen tavoitteena on kasvattaa oppilaista hyvän yleissivistyksen omaavia, tulevaisuuden haasteisiin pystyviä sekä jatkuvaan itsensä kehittämiseen valmiita yksilöitä ja yhteiskunnan jäseniä.

Suunnittelukauden tavoitteiden / painopisteiden toteutuminen

- **Lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtiminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa**
 Yhteistyötä em. tavoitteen saavuttamiseksi on tehty mm. kotien, sosiaali- ja terveystoimen, vapaa-aikatoimen, seurakunnan, 4H:n ja MLL:n kanssa. Aikaa ennalta ehkäisevälle työlle tulisi löytää lisää. Välillä tulee katkoksia yhteistyöhön ja tuen saantiin johtuen henkilöstön vaihtumisesta ja resurssipulasta.
- **Oppilaiden osallistaminen koulun ja kunnan kehittämiseen. Oppilaskuntatoiminnan kehittäminen**
 Koululla toimii oppilaskunnan hallitukset luokilla 1-6 ja 7-9. Oppilaita rohkaistaan esittämään mielipiteitään ja huomaamaan, että asioihin voi vaikuttaa. Molemmat hallitukset ovat ideoineet ja järjestäneet tapahtumia koululla.
- **Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen. Tavoitteena matalan kynnyksen yhteydenpito. Asiantuntijavanhempainilloilla pyritään vastaamaan kulloinkin esiintyviin ajankohtaisiin haasteisiin**
 Yhteistyö kodin ja koulun välillä on ollut pääosin sujuvaa. Koko koulun vanhempainilloissa oli lukuvuonna 2018-2019 teemoina mm. murrosikä ja somen turvataidot ja aikuisen rooli niiden vahvistamisessa. Syksyn 2019 vanhempainillassa oli teemana ”Yhdessä olemme enemmän- kaikille yhteinen koulu oppimisen ja hyvinvoinnin tukena”.
- **Jatko-opintoihin sijoittuminen; tavoitteena jatkokoulutuspaikka jokaiselle perusopetuksen päättävälle oppilaalle**
 Yhteishakua ennen on opinto-ohjaajan johdolla selvitetty tarkoin jokaisen oppilaan tulevaisuuden toiveet ja mahdollisuudet. Kevään 2019 yhdeksäsluokkalaisista kaikki saivat jatko-opiskelupaikan (6 lukioon ja 8 ammattiopistoon). Jelppiverkon kanssa tehtävä yhteistyö auttaa syrjäytymisvaarassa olevia nuoria. Perusopetuksen päättäviä oppilaita on jatkossa syytä ohjata aktiivisemmin Jelppiverkon palveluihin.
- **Henkilökunnan työssä jaksamisen tukeminen työnohjauksen ja täydennyskoulutuksen avulla**
 Työnohjaukseen ja täydennyskoulutukseen on ollut hyvät resurssit. Täydennyskoulutukseen on osallistuttu tarpeiden ja tarjonnan mukaan. Alueelliset ja kesäyliopiston järjestämät opettajien veso-koulutukset ovat vähentyneet vuosien kuluessa ja on siirrytty yhä enemmän kuntakohtaisiin veso-koulutuspäiviin. Mahdollisuus täydennyskoulutukseen tukee omalta osaltaan työssä jaksamista. Työnohjausta järjestetään, mikäli siihen on tarvetta.
- **Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen koulun toiminnassa**
 Kestävän kehityksen toimet etenevät pienin askelin. On vielä tehtävää asian suhteen. Lukuvuoden 2019-2020 yhtenä painopistealueena on ”Kestävä kehitys osaksi arkea” ja yhden tiimin vastuualueena on kestävä kehitys.

- **Perusopetuksen laatukriteerien mukaisten arviointien tekeminen ja toiminnan kehittäminen arvioinnista saatujen tulosten pohjalta**
Järjestäjäkohtainen laadunarviointi tehtiin viimeksi maaliskuussa 2014. Koulukohtainen arviointi suoritettiin loppukevällä 2017.
- **Uusien TVT –välineiden hankkiminen oppilaskäyttöön ja oppimisympäristön kehittäminen modernimmaksi**
Talousarvioon on varattu rahaa mm. uusien TVT-välineiden hankintaan. Tarvittavat hankinnat on tehty. Keskikerroksessa ja yläkerrassa on tehty isot oviaukot kahden luokan väliin, mikä mahdollistaa tilojen moninaisemman käytön ja luokkien ja opettajien yhteistoiminta helpottuu.
- **Tietotekniikan pedagogisen käytön kehittäminen ja opettajien kouluttaminen sekä laitteiden että niitä hyödyntävän pedagogiikan käyttöön**
Pedagoginen käyttö lisääntyy ja kehittyy uusien ops:iien myötä. Koulun 2 tutoropettajaa antavat muille opettajille tukea TVT-välineiden pedagogisessa käytössä. TVT-koulutusta on järjestetty opettajille ja koulunkäynninohjaajille. Merijärven digitutor- hanke ja 8 kunnan aluetutor-hanke jatkuvat.
- **Koulupäivän aikaisen liikunnan lisääminen Liikkuva koulu-hankesuunnitelman mukaisesti**
Koulupäivän rakenne mahdollistaa kaksi pitempää liikuntavälituntia. Koulun piha, liikuntasali, kuntosali ja Kilpukan aula on otettu tehokkaaseen välituntikäyttöön. Oppitunneilla käytetään enemmän toiminnallisia opetusmenetelmiä. Oppilaista koulutetaan joka vuosi uusia välituntiliikuttajia. Liikkuva koulu- hanke päättyi perusopetuksen osalta 31.7.19, mutta jatkamme liikkuvana kouluna jatkossakin. Talousarvioon on varattu erillinen määräraha liikkuvalla koululle.
- **Varhaiskasvatuksen kehittäminen ja yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välillä**
Yhteistyötä on tehty uuden eskari- päiväkodin suunnittelun yhteydessä. Varhaiskasvatus on siirtynyt Merijärven kunnan järjestämäksi palveluksi vuoden 2020 alusta alkaen. Uusi päiväkodin johtaja on aloittanut työnsä tammikuun alusta.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Iltapäivätoimintaan kuuluu esikoululaisten iltapäivähoito ja 1.-2. luokkien oppilaiden kerhotoiminta. Iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäyntiavustajat. Kalajoen kaupunki osti iltapäivähoidon sivistyslautakunnalta vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2019 iltapäiväkerhossa oli keskimäärin 3,35 lasta/pv ja iltapäivähoidossa 2,95 lasta/pv eli yhteensä 6,30 lasta/pv.

Lapsia on iltapäivätoimintaan riittänyt hyvin. Jatkossa ikäluokat kasvavat, joten todennäköisesti lasten määrä lisääntyy myös iltapäivätoiminnassa. Toiminta on hyvin joustavaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	10.267	10.970	10.808	162
Toimintamenot	-15.693	-17.620	-16.316	-1.304
Toimintakate	-5.426	-6.650	-5.508	-1.142

PERUSASTEINEN KOULUTUS (ilman iltapäivätoimintaa ja ruokapalvelua)

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	57.049	58.850	65.278	-6.428
Toimintamenot	-1.307.852	-1.395.905	-1.315.598	-80.307
Ulk. toimintakate	-1.250.804	-1.337.055	-1.250.320	-86.735
Sis. toimintakate	-210.891	-211.450	-230.525	19.075
Katteet yhteensä	-1.461.694	-1.548.505	-1.480.845	-67.660
Poistot	-92.788	-90.220	-91.181	961

RUOKAPALVELU

Koivupuhdon koulun keittiö toimii pääosin valmistuskeittiönä ja Salmenrannan keittiö pääosin jakelukeittiönä. Yksikössä on 4 kokoaikaista ja yksi osa-aikainen työntekijä. Yksikön esimiehenä toimii ruokapalveluesimies. Ruokapalveluyksikkö myy sosiaalitoimen ateriapalvelut Kalajoen kaupungille.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	180.248	180.200	202.228	-22.028
Toimintamenot	-274.195	-283.640	-298.759	15.119
Toimintakate	-93.946	-103.440	-96.531	-6.909

Koulutoimen ateriapalvelu

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	14.662	12.200	13.522	-1.322
Toimintamenot	-109.932	-115.640	-111.805	-3.835
Toimintakate	-95.270	-103.440	-98.282	-5.158

Sosiaalitoimen ateriapalvelu

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	165.586	168.000	188.705	-20.705
Toimintamenot	-164.262	-168.000	-186.954	18.954
Toimintakate	1.324	0	1.751	-1.751

KESKIASTEEN KOULUTUS

Sisältää lukion ja ammattiopiston matka-avustukset sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-3.767	-3.000	-2.934	-66
Toimintakate	-3.767	-3.000	-2.934	-66

KIRJASTO

Kirjastossa työskenteli kokopäiväinen kirjastosihteeri ja osa-aikainen (20 h/vko) kirjastovirkailija. Henkilötyövuosia kirjastossa oli 1,6. Siivoojan ja talonmiehen työ ostettiin sisäisenä palveluna kunnan tekniseltä toimelta. Vuoden aikana oli myös useampi työharjoittelija eri oppilaitoksista.

Toiminta

Vuotuisessa tilastoinnissa kirjastojen tapahtumat ja niiden osallistujat tilastoidaan aikaisempaa yksityiskohtaisemmin. Näin saadaan tarkempi kuva kirjastotilojen käytöstä muuhunkin kuin varsinaiseen lainaustoimintaan.

Vuonna 2019 tapahtumia oli yhteensä 65. Kirjallisuuden ja lukemisen edistämiseen liittyviä tapahtumia (satutunnit, kirjailijavierailut) järjestettiin 56, ja niihin osallistui yhteensä 668 henkilöä. Muita kulttuuritapahtumia järjestettiin 2 ja niiden osallistujamäärä oli yhteensä 79. Tapahtumien osallistujamäärä oli yhteensä 747.

Kunnan muiden toimijoiden kanssa järjestettyjä tapahtumia kirjastossa oli 5 ja ulkopuolisten järjestämiä tapahtumia 2.

Käyttajakoulutusta oppilaille järjestettiin 4 kertaa, ja niihin osallistui 48 henkilöä.

Kokonaislainaus oli 21 364 lainaa ja edelliseen vuoteen oli laskua 3,37%. Asukasta kohti laskettuna lainoja oli 19,35.

Kunnan asukkaista 37,3% on kirjaston lainaajia ja siihen on tullut laskua 10,77%. Kirjastossa käynnit olivat kuitenkin nousseet 10,30%, eli niitä oli 11 626. Myös verkkokäyntien määrä oli kasvanut yli 15% ja se oli 3186.

Lukudiplomeja osa oppilaista suoritti edelleen. Kirjaston stipendit jaettiin keväthuhlassa yhdelle ala- ja yhdelle yläkoulun oppilaalle. Kirjasto järjesti yhdessä vapaa-aikatoimen kanssa lukukampanjan koululaisille sekä sponsoroi koulun omaa lukukampanjaa.

Kirjanäyttelyjä eri aiheista järjestettiin edelleen neuvolan aulassa ja ”rothinakirjoja” jaettiin syntyneille vauvoille.

Kertomusvuonna kirjaston toimintaan liittyi kaksi isompaa asiaa, eli pitkään harkittu kirjaston katto-remontti sekä Tiekkö-kirjastojen siirtyminen Finna-verkkokirjaston käyttäjiksi toukokuussa 2019.

Finna on valtion rahoittama ja yleisille kirjastoille ilmainen.

Kattoremontin aikaan kirjasto oli suljettuna yhteensä kuusi viikkoa, ja se on ilmanmuuta vaikuttanut lainauksen laskuun. Tapahtumien kävijämäärien laskuun vaikutti mm. se, että perinteinen kesätori, jossa on ollut kirjaston poistomyyntiä, pidettiin Aittatorilla.

Tapahtumat

Näyttelyt

- 2. – 30.4.2019 Jokihielmen opiston taiteen perusopetuksen keväänäyttely.
- 6. – 28.5.2019 Jokihielmen opiston kädentaitojen ryhmän keväänäyttely.
- 4. – 27.9.2019 ”Mustavalkoisen aikaa”: Juho Hemmingin valokuvia 20-50-luvun Merijärveltä.

Muuta toimintaa kirjastossa

08.02.2019	Lainan päivä. Esittelyssä uusi Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun eKirjasto.
07.03.2019	Iltakirjasto. (Järj. kirjasto, 4H ja vapaa-aikatoimi).
27.03.2019	Kajaanin kaup.teatterin esitys Eino Leinon Helkavirsistä. (Järj. kirjasto kulttuuritoimi).
08.04.2019	Vapaa-aikaohjaaja kuntalaisten tavattavissa kirjastolla.
14.05.2019	Seurakunnan päiväkerholaiset vieraana.
07.10.2019	Eläinten viikon tapahtuma lapsille. (Järj. Eläinsuojeluyhdistys).
15.10.2019	Kirjailija Arto Juurakon vierailu (Liittyi runo-projektiin).
24.10.2019	Iltakirjasto (Järj. kirjasto, 4H ja vapaa-aikatoimi).
09.11.2019	”Huutokauppa-Markun” vierailu. (Järj. kirjasto ja kulttuuritoimi).
14.11.2019	Kotiseutuyhdistyksen kokous.
10.12.2019	Heikki Lahnaajan ja Janne Nevalan kirjailijavierailu.

Lisäksi:

29.04.2019	Pyhäjoen ja Merijärven kirjastojen nukketatteri-vierailu Alavieskan kirjastolle. Vuoden aikana Pyhäjoen ja Merijärven kirjastojen yhteinen projekti ”Kettu Repolainen kertoo – suomalaisia kansansatuja maahanmuuttajalapsille” alkoi. Vierailut tehtiin Kauhavan, Ruukin, Oulun, Pudasjärven sekä Rovaniemen vastaanottokeskuksiin.
------------	---

Kirjaston suoritteita

	2017	2018	2019
Hankinta	1.307	1.221	1.244 (1,88%)
Kokonaislainaus	21.943	22.109	21.364 (-3,37%)
Lainaus/as.	19,2	19,75	19,35
Käynnit/as.	13,8	9,4	10,5
Lainajia	471	468	412 (-11,97%)

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	2.026	1.500	715	785
Toimintamenot	-90.173	-91.450	-88.777	-2.673
Toimintakate	-88.146	-89.950	-88.062	-1.888
Sisäiset menot	-29.815	-32.050	-31.664	-386
Ulk. + sis. netto yht.	-117.961	-122.000	-119.726	-2.274
Poistot	-13.048	-11.000	-9.839	-1.161

OPISTOT

Kansalaisopisto

Merijärven kunta kuuluu Jokihelmen opiston toimialueeseen yhdessä Haapaveden, Kärämäen, Oulaisten, Pyhännän ja Siikalatvan kanssa. Opiston päätoimipiste on Haapavedellä.

Merijärvellä annettiin vuonna 2019 yhteensä 588 tuntia opetusta, josta Taiteen perusopetuksen tunnit 213. Opiskelijoita 121, kurssilaisia 219 (2018: 623,13 tuntia, 154 opiskelijaa, kurssilaisia 267). Taiteen perusopetuksen opiskelijoita 30, kurssilaisia 66.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-26.670	-31.660	-31.476	-184
Toimintakate	-26.670	-31.660	-31.476	-184

Musiikkiopisto

Merijärven kunta osti 5 oppilaspaikkaa Jokilaaksojen musiikkiopistosta. Oppilaspaikkakohtainen kuntaosuus sisältää myös ryhmäopetuksessa olleet oppilaat.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	-	-	-	-
Toimintamenot	-7.725	-7.780	-7.775	-5
Toimintakate	-7.725	-7.780	-7.775	-5

Sivistyslautakunta yhteensä

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	249.850	251.520	279.064	-27.544
Toimintamenot	-1.755.270	-1.863.345	-1.794.535	-68.810
Ulk. toimintakate	-1.505.420	-1.611.825	-1.515.470	-96.355
Sis. toimintakate	-241.319	-243.430	-262.902	19.472
Katteet yht.	-1.746.739	-1.855.255	-1.778.372	-76.883
Poistot	-105.836	-101.220	-101.020	-200

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta vastasi vapaa-aikalautakunta. Vapaa-aikalautakunta kokoontui v. 2019 neljä kertaa. Vapaa-aikapalvelut hoidettiin koko vuoden kunnan omana toimintana.

Vapaa-aikapalveluja olivat

- Nuorisotoimi
 - nuorisotoiminta
 - nuopparitoiminta
 - nuorisovaltuusto
 - kouluyhteistyö
 - Jelpiverkko
- Liikuntatoimi
 - liikuntatoiminta
 - Kilpukka ja liikunta-alueet

- Ristivuoren ladut

- Kulttuuritoimi

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen henkilöresurssit olivat vapaa-aikaohjaaja 55 % työajasta sekä osa-aikaisia nuorisotila- ja kerho-ohjaajia ostopalveluna 4H-yhdistykseltä.

Toimenkuvaan kuuluu:

- nuoriso-, nuoppari-, selvis-, ja kerhotoiminnan järjestäminen
- nuorisovaltuuston ohjaus
- vapaa-aikatoimen hallinnonalojen hankesuunnittelu
- eri työryhmien sihteerinä/yhdyshenkilönä/toimeenpanijana toimiminen
 - Ehkäisevä päihdetyö, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, Lape-työ, HyTe-työ, Jelpiverkon ohjausryhmän jäsen, järjestöyhdyshenkilö, tapahtumatoimikunta ym.

NUORISOTOIMINTA:

- Leiritoiminta: päivä-, luonto- ja talvileirit yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa
- Nuorten kansainvälinen ryhmän toiminta yhteistyössä 4H:n kanssa
- Aluehallintoviraston rahoittamia kerhoja:
 - Tyttökerho kokoontui keväällä 14 kertaa, 92 käyntiä. Syksyllä 14 kertaa, 62 käyntiä.
 - Mopokerho kokoontui keväällä 16 kertaa, 90 käyntiä ja syksyllä 13 kertaa, 43 käyntiä
 - ShakeUp-kerho kokoontui keväällä 11 kertaa, 70 käyntiä ja järjesti nuorten vapputapahtuman. Syksyllä toimintaa ei saatu jatkumaan.
- Retket yhteistyössä 4H:n kanssa
- Iltakirjastot ja lautapeli-illat yhteistyössä kirjaston ja 4H:n kanssa

NUOPPARI:

- Nuoppari oli auki yhteensä 77 iltana sisältäen ohjattua toimintaa sekä omaehtoista oleilua.
- Nuopparilla vuoden aikana yhteensä noin 804 käyntiä, käyntimäärät ovat kasvussa.

NUORISOVALTUUSTO:

- Nuorisovaltuusto kokoontui viisi kertaa v. 2019
- Nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat Pohjois-pohjanmaan kuntien nuorisovaltuustojen tapaamiseen Oulussa.
- Edustus maakunnalliseen nuorisovaltuustoon Merijärven kunnasta (1jäsen + 1 varajäsen)
- Nuorisovaltuustovaalit marraskuussa 2019, aloittaa toimintansa 2020 tammikuussa

KOULUYHTEISTYÖ:

- Koulupäivystys keskiviikkoisin klo 11.15- 11.45
- Päivänavaukset 2 kertaa lukukaudessa.
- Kaverikioskitoiminta
- Yhteiset palaverit, oppitunnit ja muu toiminta

- Koulunuorisotyön vahvistamisen käynnistäminen (kaverikerho + ”täsmäiskut” yläkoululla yhteistyössä koulukuraattorin ja terveydenhoitajan kanssa)
- SELVIS -TOIMINTA:
 - Selvis-toiminta järjestetään yhteistyössä Koivupuhdon koulun kanssa
 - Toiminnalla ehkäistään varhaisia päihdekokeiluja. Selvikseen voivat osallistua oppilaat, jotka ovat sitoutuneet päihteettömyyteen.
 - Syksyllä 2019 toiminnassa oli mukana yhteensä 75 oppilasta, eli 95% 5-9-luokkalaisista oppilaista.
 - Vuoden mittaan järjestettiin kuukausittain selvis-kilpailu, joihin jokaiseen voivat osallistua Selvis -toiminnan piiriin kuuluvat nuoret.
 - Toimintaan kuuluvat selviskerhot, -nuopparit ja muut selvistapahtumat sekä edut.
 - Keväällä järjestettiin Selvis-retket: 5-6lk Kalajoelle ja 7lk – 9lk Ouluun. Syksyllä järjestettiin Selvis-vanhempainilta sekä Selvis-tunnit 5-luokan oppilaille, sekä Selvis-infot 6-9-luokkalaisille.

JELPPIVERKKO:

- Merijärven etsivän nuorisotyön palvelut sekä yksilövalmennus ostetaan Kalajoen kaupungilta ja ne tuottaa Jelppiverkko. www.jelppiverkko.fi

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen henkilöresurssit olivat vapaa-ajan ohjaaja 35% työajasta. Toimenkuvaan kuuluvat liikuntatoimi, Kilpukan ja liikunta-alueiden toiminnasta vastaaminen.

- Kilpukassa toimi vuoden aikana keskimäärin 27 ryhmää/viikko
- Kuntokortti -kamppanja 2x vuodessa. Kortteja palautettiin yhteensä 47kpl, joista kertyi 10 863 pistettä eli 5 432h liikuntaa.
- Lasten ja nuorten vapputapahtuma yhteistyössä 4H:n ja NuVa:n kanssa
- Unelmien liikuntaillat (2kpl)
- Valtakunnallinen pyöräilyviikko ja merijärvipyöräily
- Koko perheen talvipäivä -tapahtuma ja Hippo Hiihdot Ristivuorella yhteistyössä Oulaisten Osuuspankin ja 4H -yhdistyksen kanssa.
- Lasten retki Touhutaloon Ylivieskaan yhteistyössä MLL:n kanssa

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen henkilöresurssit olivat vapaa-aikaohjaaja 10 % työajasta.

- Järjestöillat (2kpl)
- Veteraanijuhla
- Kesäkahvilan toiminta Aittatorilla
- Kotiseutumuseon toiminta kesäkaudella
- Merijärven kotiseutuviikko heinäkuussa yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa:
 - Avajaiset Tähjän kotiseututalolla
 - Merijärven markkinat ja markkinakisat
 - Salmenrannan iloinen iltapäivä
 - Aittatorin kesäkahvila ja näyttely
 - Pahkasalon kyläpäivä
 - Savusaunailta Tähjällä

- Kalaputaan lauluilta
- Juhlaruokailu
- Syysmarkkinat Aittatorilla
- Konsertit ympäri vuoden (4kpl: Junnu ja Jussi, Autuas on elämän arpa, Joel Hallikainen, Oulaisten nuorisokuoron joulukonsertti)
- Kirjanjulkistustilaisuus yhteistyössä kirjaston kanssa
- Vanhustenviikon tapahtumat
- Joulumyyjäiset Kilpukassa yhteistyössä 4H:n kanssa
- Itsenäisyyspäiväjuhla yhteistyössä Merijärven kappeliseurakunnan kanssa

Vapaa-aikalautakunta yhteensä

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	5.929	4.650	9.235	-4.585
Toimintamenot	-101.541	-93.100	-101.876	8.776
Ulk. toimintakate	-95.612	-88.450	-92.641	4.191
Sis. toimintakate	72.631	-70.990	-73.466	2.476
Katteet yht.	-168.243	-159.440	-166.107	6.667
Poistot	-34.368	-37.452	-38.530	1.078

Sivistysosasto yhteensä

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	255.779	256.170	288.299	-32.129
Toimintamenot	-1.856.811	-1.956.445	-1.896.411	-60.034
Ulk. toimintakate	-1.601.031	-1.700.275	-1.608.112	-92.163
Sis. toimintakate	-313.950	-314.420	-336.367	21.948
Katteet yht.	-1.914.981	-2.014.695	-1.944.479	-70.215
Poistot	-140.203	-138.672	-139.549	877

2.1.4 Tekninen toimi

Tekninen lautakunta

Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö.

Teknisen hallinnon tehtävänä on teknisten palvelujen tuottaminen siten, että ne toteutetaan taloudellisesti ja oikea-aikaisesti.

Oltiin aktiivisesti mukana Oulun eteläisen alueen liikenneturvallisuustyössä, jossa on yhteensä 17 kuntaa.

Tekninen toimisto

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	1.462	1.260	1.278	-18
Toimintamenot	-58.870	-61.370	-61.707	337
Toimintakate	-57.408	-60.110	-60.430	320
Laskennalliset erät	-1.789	-	-2.370	2.370
Netto	-59.196	-60.110	-62.800	2.690

Rakennuskaavoitus

Ei hankkeita.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa, että rakentaminen kunnassa tapahtuu annettujen lakien ja asetusten määrittämässä puitteissa. Kalajoen kaupungilta ostettiin aluearkkitehtipalvelut. Teknisen johtajan työ jakautui siten, että 35 % oli rakennustarkastusta ja siihen liittyvää neuvontaa ja 65 % teknisen toimen muita töitä.

Rakennuslupia myönnettiin 6 kpl ja toimenpidelupia 15 kpl.

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos kpl 2018/19
Rakennusluvut	12	15	6	-6
Toimenpideluvut	9	10	15	6
Henkilöstö	1	1	1	-

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	3.525	5.000	5.105	-105
Toimintamenot	-26.273	-29.170	-25.940	-3.230
Toimintakate	-22.748	-24.170	-20.835	-3.335
Laskennalliset erät	-1.589	-	-1.493	1.493
Netto	-24.338	-24.170	-22.328	-1.842

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojelutehtävät ovat lakisääteisiä ja liittyvät mm. lupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittelyyn, valvontaan, tiedottamiseen ja neuvontaan. Tehtävänä on edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tehtävät perustuvat pääsääntöisesti ympäristönsuojelu-, jäte-, vesi-, vesihuolto-, maa-aines- ja luonnonsuojelulakeihin sekä niiden nojalla annettuihin asetuksiin ja valtioneuvoston päätöksiin.

Merijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta. Ympäristösihteerin palvelut on ostettu helmikuusta 2016 alkaen Ylivieskan kaupungilta. Ympäristösihteerin oli vuoden aikana Merijärvellä 23 työpäivää, minkä lisäksi työaikaa kului eläinsuojan ilmoituspäätöksen valmisteluun. Vuoden aikana tarkastettiin nitraattiasetuksen mukaisia ilmoituksia lannan aumauksesta 4 kpl. Vuoden aikana saapui ympäristönsuojelulain yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvia ilmoituksia 1 kpl. Maa-aineslupahakemuksia ei tullut vireille. Vuoden lopussa kunnassa oli voimassa olevia maa-aineslupia 2 kpl.

Vuoden aikana aloitettiin luvan- ja ilmoituksenvaraisten sekä rekisteröitävien toimintojen säännöllinen valvonta. Säännöllisen valvonnan tehtävien (ympäristötarkastaja) hoito ostetaan toistaiseksi Ylivieskan kaupungilta. Vuoden aikana suoritettiin valvontakäyntejä 2 kpl.

Palvelualueen alueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	776	1.800	3.676	-1.876
Toimintamenot	-11.264	-11.450	-11.008	-442
Toimintakate	-10.488	-9.650	-7.332	-2.318
Laskennalliset erät	-	-	-98	98
Netto	-10.488	-9.650	-7.430	-2.220

Pelastustoimi

Jokilaaksojen pelastuslaitos järjesti ja tuotti lainsäädännön sekä kuntien siltä edellyttämät palvelut tehokkaasti, taloudellisesti ja tehtävien edellyttämällä laatutasolla. Pelastustoimen tehtäviä tuotetaan lähellä kuntalaisia vapaaehtoistoimintaa hyödyntäen. Merijärven paloaseman toimintavastuu oli Ylivieskan palopäälliköllä.

Yhteistoimintasopimuksen mukaiset kuntien maksuosuudet nostivat toimintamenoja edellisvuodesta.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	47	-	-	-
Toimintamenot	-76.507	-81.350	-80.685	-665
Toimintakate	-76.461	-81.350	-80.685	-665
Poistot	-	-	-	-
Netto	-76.461	-81.350	-80.685	-665

Asuinrakennukset

Kunnan omistuksessa on yhteensä 51 vuokra-asuntoa. Asuinkiinteistöihin tehtiin tarvittavia vuosikorjauksia. Töiden suunnittelulla ja toteuttamisajankohdan valinnalla on ratkaiseva merkitys kustannusten kurissa pitämiseen.

Toimintatulot alittuivat verrattuna talousarvioon. Vuokratuotot arvioitua pienemmät.

Asuinrakennusten osalta toimintamenot kasvoivat. Huoneistoja korjattiin.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	213.002	246.600	228.533	18.067
Toimintamenot	-86.411	-101.500	-112.133	10.633
Toimintakate	126.591	145.100	116.400	28.700
Poistot	-65.508	-75.250	-75.258	8
Laskennalliset erät	-	-	-	-
Netto	61.081	69.850	41.142	28.708

Hallinto- ja laitosrakennukset

Hallinto- ja laitosrakennuksiin kuuluvat kunnanvirasto, koulu, Kilpukka, kirjasto, Salmenranta, terveysasema, ryhmäperhepäiväkot, nuorisotoimisto, Ristivuoren maja, Tähjän kotiseututalo ja museo.

Terveysasema, Salmenranta ja ryhmäperhepäiväkot on vuokrattu Kalajoen kaupungille sosiaali- ja terveystoimen käyttöön.

Hallintorakennusten toimintatulot nousivat ennakoidusta. Toimintatulot koostuvat lähinnä vuokrista. Toimintamenot kasvoivat ennakoidusta. Lämmityskuluissa mukana yksi vuoden 2018 hinnantarkistumaksuista.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	244.830	227.890	247.530	-19.640
Toimintamenot	-496.796	-496.320	-539.690	43.370
Toimintakate	-251.967	-268.430	-292.160	23.730
Poistot	-42.243	-34.690	-34.680	10
Laskennalliset erät	-40.313	-	-48.079	48.079
Netto	-334.522	-303.120	-374.918	71.798
Sisäiset netto	296.671	304.250	323.192	-18.942

Muut rakennukset

Muihin kiinteistöihin kuuluvat teollisuushalli, huoltoaseman kiinteistö, Rahakulman yksi osake, Säästöalon kaksi osaketta, Mäkelän halli, Purontien halli ja Pyhäkosken kioski.

Toimintatulot alittivat talousarvion. Tulojen poikkeama johtuu suurelta osin siitä, että teollisuushalli ei ole ollut vuokrattuna arvioidusti.

Toimintamenot alittuivat talousarvioon nähden. Teollisuushallin sähkö- ja lämmityskulut pienemmät.

Palvelualueet tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	61.978	74.450	53.129	21.321
Toimintamenot	-87.772	-86.110	-51.570	-34.540
Toimintakate	-25.794	-11.660	1.560	-13.220
Poistot	-67.867	-65.980	-65.976	4
Laskennalliset erät	-112	-	-153	153
Netto	-93.772	-77.640	-64.569	-13.071

KIINTEISTÖT YHTEENSÄ

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	519.907	548.940	529.254	19.686
Toimintamenot	-671.076	-717.130	-703.778	-13.352
Toimintakate	-151.169	-168.190	-174.524	6.334
Poistot	-175.618	-175.920	-175.914	6
Laskennalliset erät	-40.426	-	-48.300	48.300
Netto	-367.213	-344.110	-398.737	54.627
Sisäiset netto	291.244	297.760	316.588	-18.828
Ulk. ja sis. netto	-75.969	-46.350	-82.149	35.799

Liikenneväylät

Merijärven kunta aurauttaa jokaiseen merijärviseen vakituisesti asuttuun talouteen tiet ilmaiseksi. Yksityisille myönnettiin kesäkunnossapitoavustusta 10.973 euroa.

Toimintamenot ylittivät talousarvion. Teiden aurasmenot arvioitua suuremmat.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	1.873	1.260	2.022	-762
Toimintamenot	-81.867	-93.570	-102.517	8.947
Toimintakate	-79.995	-92.310	-100.495	8.185
Poistot	-33.612	-12.880	-12.879	-1
Laskennalliset erät	-12.917	-	-18.161	18.161
Netto	-126.523	-105.190	-131.536	26.346

Puistot ja muut alueet

Puistot ja muut alueet sisältää kaava-alueella olevat puistot sekä kunnan omistamat metsät. Kunta ei myynyt vuoden aikana puuta, näin ollen korjuukustannuksiakaan ei syntynyt.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	12.298	14.700	7.068	7.632
Toimintamenot	-26.546	-22.740	-20.925	-1.815
Toimintakate	-14.248	-8.040	-13.857	5.817
Poistot	-708	-1.640	-1.640	-
Laskennalliset erät	-1.178	-	-1.881	1.881
Netto	-16.134	-9.680	-17.378	7.698

Jätehuolto

Merijärven kunta kuuluu osakkaana kuntien omistamaan Vestia Oy:n jäteyhtiöön, jonka omistaa 16 alueen kuntaa. Jätehuollon viranomaistehtävät hoitaa Jokilaaksojen jätelautakunta, jossa on edustaja jokaisesta alueen kunnasta. Asukkaita alueella on noin 100 000 henkilöä. Jätteenkäsittelystä aiheutuvat kustannukset on jaettu kiinteistökohtaisesti vuodesta 2011 alkaen.

Konekeskus

Konekeskuksella on traktori, ajettavia ruohonleikkureita 3 kpl ja muuta pienkalustoa, joilla hoidetaan pihat, puistot, liikenneväylien kunnossapitoa, sekä vesi- ja viemärilaitoksen töitä. Kiinteistöjen hoidon ja vesi- ja viemärilaitoksen töiden kannalta traktori ja nykyinen kalusto on välttämätöntä.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	1.649	100	17	83
Toimintamenot	-15.449	-17.270	-17.479	209
Toimintakate	-13.799	-17.170	-17.462	292
Poistot	-7.985	-7.900	-7.902	2
Laskennalliset erät	-2.219	-	-3.048	3.048
Netto	-24.003	-25.070	-28.411	3.341

Liikunta-alueet

Sisältää liikunta-alueen hoitajan palkat sekä niiden kunnossapitoon tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden kustannukset.

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	654	230	1.738	-1.508
Toimintamenot	-14.370	-13.840	-12.497	-1.343
Toimintakate	-13.716	-13.610	-10.758	-2.852
Laskennalliset erät	-2.197	-	-1.572	1.572
Netto	-15.913	-13.610	-12.331	-1.279
Sisäiset netto	13.716	13.610	10.758	2.852

Tekninen osasto yhteensä

Teknisen toimen toimintatulot toteutuivat ennakoitua pienempinä, myös toimintamenot olivat pienemmät.

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	542.190	573.290	550.158	23.132
Toimintamenot	-982.222	-1.047.890	-1.036.535	-11.355
Toimintakate	-440.032	-474.600	-486.377	11.777
Poistot	-217.923	-198.340	-198.335	5
Laskennalliset erät	-62.314	-	-76.923	76.923
Netto	-720.269	-672.940	-761.636	88.696
Sisäiset netto	302.219	309.550	325.355	-15.805
Ulk. + sis. netto	-418.050	-363.390	-436.280	72.890

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATULOT					
Myyntituotot	911.010		911.010	1.006.734	-95.724
Maksutuotot	26.590		26.590	28.529	-1.939
Tuet ja avustukset	18.450		18.450	64.265	-45.815
Muut toimintatuotot	542.650		542.650	524.454	18.196
TOIMINTATULOT	1.498.700	0	1.498.700	1.623.982	-125.282
Valmistus omaan käyttöön				2.500	-2.500
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-2.220.167		-2.220.167	-2.199.101	-21.066
Palvelujen ostot	-4.936.025	-157.960	-5.093.985	-5.474.610	380.625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.103.405		-1.103.405	-1.178.033	74.628
Avustukset	-62.300		-62.300	-54.303	-7.997
Muut toimintakulut	-67.040		-67.040	-81.252	14.212
TOIMINTAMENOT	-8.388.937	-157.960	-8.546.897	-8.987.299	440.402
TOIMINTAKATE	-6.890.237	-157.960	-7.048.197	-7.360.818	312.621
Verotulot	2.941.000		2.941.000	2.656.727	284.273
Valtionosuudet	4.156.000		4.156.000	4.189.847	-33.847
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	750		750	639	111
Muut rahoitustuotot	134.025		134.025	95.439	38.586
Korkokulut	-45.000		-45.000	-20.454	-24.546
Muut rahoituskulut	-2.160		-2.160	46.462	-48.622
Rahoitustuotot ja -kulut	87.615		87.615	122.086	-34.471
VUOSIKATE	294.378	-157.960	136.418	-392.158	528.576
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-392.372		-392.372	-398.584	6.212
Poistot ja arvonalentumiset	-392.372		-392.372	-398.584	6.212
TILIKAUDEN TULOS	-97.994	-157.960	-255.954	-790.742	534.788
TILIKAUDEN ALI/YLIJÄÄMÄ	-97.994	-157.960	-255.954	-790.742	534.788

Verotulojen erittely

VEROTULOT	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	2.500.000	0	2.500.000	2.207.103	292.897
Osuus yhteisöveron tuotosta	119.000	0	119.000	113.623	5.377
Kiinteistövero	322.000	0	322.000	336.001	-14.001
YHTEENSÄ	2.941.000	0	2.941.000	2.656.727	284.273

Valtionosuuksien erittely

VALTIONOSUUDET	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	4.156.000	0	4.156.000	2.747.368	1.408.632
Opetus- ja kulttuuri-toimen muut valtionosuudet		0		-173.573	173.573
Verotuloihin perustuva valt. osuuden tasaus		0		1.616.052	-1.616.052
YHTEENSÄ	4.156.000	0	4.156.000	4.189.847	-33.847

2.3 Investointiosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KUNNANHALLITUS					
Kunnanvirasto					
Menot	13.000	11.100	24.100	28.552	-4.452
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	13.000	11.100	24.100	28.552	-4.452

ProEconomica-kirjanpito-ohjelman päivitys sekä lisätalousarviona 6.600 € uuden pankkiohjelman hankintaan. Daisy-järjestelmän hankintaan siirretty TA-muutoksena 4.500 € koulun ICT-hankintojen varauksista.

Koivupuhdon koulu

Menot	9.000	-4.500	4.500	4.468	32
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	9.000	-4.500	4.500	4.468	32

ICT-välineitä ja oppilaskalustoa.

Varhaiskasvatus

Menot	0	3.250	3.250	3.235	15
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	3.250	3.250	3.235	15

Kannettavia tietokoneita ja puhelimia.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Kunnantöimisto					
Menot	9.000	0	9.000	0	9.000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	9.000	0	9.000	0	9.000

Sisäpuolen pintaremonttia ei toteutettu.

Palvelukeskus Salmenranta

Menot	80.000	0	80.000	0	80.000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	80.000	0	80.000	0	80.000

Sprinklaus-sammutusjärjestelmää ei hankittu, tehtiin yksi käytävän palo-osastointi. Näiden toimenpiteiden kustannukset olivat niin pienet, että ne kirjattiin käyttötalouteen.

Koivupuhdon koulu

Menot	9.000	0	9.000	8.345	655
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	9.000	0	9.000	8.345	655

Kahden luokkahuoneen osittainen yhdistäminen.

Kirjasto

Menot	70.000	0	70.000	62.752	7.248
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	70.000	0	70.000	62.752	7.248

Kirjaston vesikatto uusittiin. Samassa yhteydessä poistettiin kattoikkunat koko kirjaston osuudelta sekä tarkistettiin yläpohjarakenteiden kunto ja tehtiin tarkastuksessa esille tulleet tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Vanhusten palvelukeskus

Menot	100.000	25.500	74.500	850	73.650
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	100.000	25.500	74.500	850	73.650

Aloitettiin uuden vanhusten palvelukeskuksen suunnittelu (kustannusarvio, tilaohjelma). Siirrettiin koulun parkkialueen laajennuksen rakentamiseen 25.500 €.

Kotiseutumuseo

Menot	11.200	0	11.200	14.498	-3.298
Tulot	0	0	0	8.000	8.000
Netto	11.200	0	11.200	6.498	4.702

Kotiseutumuseota kunnostettiin. Kunnostustoimenpiteinä salaojitus rakennuksen ympärille, rakennuksen ympäristön maanpinnan muotoilu ja vesikaton uusiminen. Museovirasto myönsi avustusta kotiseutumuseon kunnostamiselle 8.000 €.

Koivupuhdon koulun parkkialueen laajennus

Menot	0	25.500	25.500	25.518	-18
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	25.500	25.500	25.518	-18

Toteutettiin koulun parkkialueen laajennus.

Tenniskenttä

Menot	30.000	0	30.000	0	30.000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	30.000	0	30.000	0	30.000

Tenniskentän kunnostusta ei toteutettu.

Vesijohtoverkosto

Menot	10.000	0	10.000	0	10.000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	10.000	0	10.000	0	10.000

Vesilaitoksen rakentamiskustannukset olivat niin pienet, että ne on kirjattu käyttötalouteen.

Viemäriverkosto

Menot	20.000	0	20.000	0	20.000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	20.000	0	20.000	0	20.000

Viemäriverkoston rakentamiskustannukset olivat niin pienet, että ne on kirjattu käyttötalouteen.

Liikunta-alueiden kalusto

Menot	18.500	0	18.500	19.100	-600
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	18.500	0	18.500	19.100	-600

Hankittiin traktorivetoinen jäänhoitokone jääliikunta-alueiden hoitoon.

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	294.378	-157.960	136.418	-392.158	528.576
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korj. erät				1.602	-1.602
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-379.700	-9.850	-389.550	-127.389	-262.161
Rahoitusosuudet inv.menoihin				8.000	-8.000
Pysyvien vastaavien hyödyk- keiden luovutustulot				48.398	-48.398
Toiminta ja investoinnit netto	-85.322	-167.810	-253.132	-461.547	208.415
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
Antolainasaamisten vähen- nykset muilta	2.000		2.000	1.500	500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	350.000		350.000	400.000	-50.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-270.074		-270.074	-270.074	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset				500.000	-500.000
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				669.905	

2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA					
HALLINTO-OSASTO menot	366.262	0	366.262	369.279	3.017
HALLINTO-OSASTO tulot	11.240	0	11.240	12.746	-1.506
ELINKEINOPALVELUT					
Elinkeinotoimi menot	90.210	0	90.210	10.993	-79.217
Elinkeinotoimi tulot		0		66	-66
Maaseututoimi menot	42.700	0	42.700	42.213	-487
Maaseututoimi tulot					
Aittasouvi-hanke 2016-2017 menot	0	0	0	0	0
Aittasouvi-hanke 2016-2017 tulot	0	0	0	36.290	-36.290
SOSIAALI- JA TERVEYS-TOIMI					
Sosiaalitoimi menot	1.768.740	150.000	1.918.740	1.960.276	41.536
Sosiaalitoimi tulot	9.000	0	9.000	9.554	-554
Terveystoimi menot	2.520.930	0	2.520.930	2.960.065	439.135
Terveystoimi tulot					
SIVISTYSOSASTO					
Sivistyslautakunta menot	1.855.385	7.960	1.863.345	1.794.535	-68.810
Sivistyslautakunta tulot	251.520	0	251.520	279.064	-27.544
Vapaa-aikalautakunta menot	93.100	0	93.100	101.876	8.776
Vapaa-aikalautakunta tulot	4.650	0	4.650	9.235	-4.585
TEKNINEN TOIMI					
Tekninen lautakunta menot	1.047.890	0	1.047.890	1.036.535	-11.355
Tekninen lautakunta tulot	573.290	0	573.290	550.158	23.132
VESI- JA VIEMÄRIL. menot	118.220	0	118.220	141.895	23.675
VESI- JA VIEMÄRIL. tulot	138.000	0	138.000	138.298	-298
VESI- JA VIEMÄRIL. netto	19.780	0	19.780	-3.597	23.377
POLTTOAINEJAKELU menot	485.500	0	485.500	566.902	81.402
POLTTOAINEJAKELU tulot	511.000	0	511.000	588.570	-77.570
POLTTOAINEJAKELU netto	25.500	0	25.500	21.668	3.832
Vuosikate	294.378	157.960	136.418	392.158	528.576

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnanhallitus menot	22.000	9.850	31.850	36.255	-4.405
Kunnanhallitus tulot	0	0	0	50.000	-50.000
Tekninen lautakunta menot	357.700		357.700	91.133	-266.566
Tekninen lautakunta tulot	0	0	0	8.000	-8.000
RAHOITUSOSA					
Talousarviolainojen otto	350.000	0	0	400.000	-50.000
Talousarviolainojen maksu	270.000	0	0	270.074	-74

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1.006.734,12	973.306,32
Maksutuotot	28.529,01	17.264,90
Tuet ja avustukset	64.264,62	63.159,82
Muut toimintatuotot	524.453,87	514.742,66
Toimintatuotot yhteensä	1.623.981,62	1.568.473,70
Valmistus omaan käyttöön	2.500,00	
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1.715.779,81	-1.645.487,57
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-455.581,74	-432.692,74
Muut henkilösivukulut	-27.739,81	-28.639,64
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-4.782.312,68	-4.130.687,87
Muiden palvelujen ostot	-692.297,37	-789.024,78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.178.033,44	-1.181.763,70
Avustukset	-54.302,95	-50.531,36
Muut toimintakulut	-81.251,50	-57.029,20
Toimintakulut yhteensä	-8.987.299,30	-8.315.856,86
TOIMINTAKATE	-7.360.817,68	-6.747.383,16
Verotulot	2.656.726,85	2.578.363,55
Valtionosuudet	4.189.847,00	4.196.742,00
Rahoitustuotot ja -menot:		
Korkotuotot	638,75	653,75
Muut rahoitustuotot	95.438,86	161.049,98
Korkokulut	-20.453,63	-20.267,55
Muut rahoituskulut	46.461,69	-109.843,68
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	122.085,67	31.592,50
VUOSIKATE	-392.158,16	59.314,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-398.583,86	-403.052,89
Tilikauden tulos	-790.742,02	-343.738,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-790.742,02	-343.738,00

3.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tulorahoitus		
Vuosikate	-392.158,16	59.314,89
Tulorahoituksen korjauserät	1.602,23	0
Tulorahoitus yhteensä	-390.555,93	59.314,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-127.389,16	-1.191.281,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8.000,00	3.841,43
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	50.000,00	0
Investointien myyntivoitot	-1.602,23	0
Investoinnit yhteensä	-70.991,39	-1.187.440,27
Toiminnan ja investointien rahavirta	-461.547,32	-1.128.125,38
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-24.712,00
Antolainasaamisten vähennykset	1.500,00	1.500,00
Antolainaukset yhteensä	1.500,00	-23.212,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400.000,00	700.000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-270.074,29	-313.402,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500.000,00	
Lainakannan muutokset yhteensä	629.925,71	386.597,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-2.270,06	-2.132,04
Saamisten muutos	-75.242,74	-10.797,13
Korottomien velkojen muutos	115.992,55	-107.867,53
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	38.479,75	-120.797,13
Rahoituksen rahavirta	669.905,46	242.588,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	208.358,14	-885.536,80
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2.807.432,41	2.599.074,27
Rahavarat 1.1.	2.599.074,27	3.484.611,07
Rahavarojen muutos	208.358,14	-885.536,80

3.3 Tase

VASTAAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Muut pitkävaikutteiset menot	14.022,47	14.964,81
2. Tietokoneohjelmistot	19.745,63	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	33.768,10	14.964,81
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	584.137,91	584.137,91
2. Rakennukset	5.389.187,11	5.604.551,34
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	423.069,43	466.552,21
4. Koneet ja kalusto	111.314,51	115.254,99
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4.720,00	39.930,50
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6.512.428,96	6.810.426,95
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1.743.879,57	1.793.879,57
3. Muut lainasaamiset	94.962,34	96.462,34
Sijoitukset yhteensä	1.838.841,91	1.890.341,91
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	21.164,40	18.894,34
Vaihto-omaisuus yhteensä	21.164,40	18.894,34
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4.700,00	2.900,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	255.725,83	166.258,19
3. Muut saamiset	12.942,74	20.674,67
4. Siirtosaamiset	6.477,36	14.770,33
Saamiset yhteensä	279.845,93	204.603,19
III Rahoitusarvopaperit		
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2.517.027,80	2.160.971,06
Rahoitusarvopaperit yhteensä	2.517.027,80	2.160.971,06
IV Rahat ja pankkisaamiset	290.404,61	438.103,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11.493.481,71	11.538.305,47

VASTATTAVAA	2019	2018
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	4.196.226,48	4.196.226,48
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2.572.073,42	2.915.811,42
V Tilikauden yli-/alijäämä	-790.742,02	-343.738,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5.977.557,88	6.768.299,90
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2.182.430,85	2.110.453,14
7. Muut velat	138.386,23	142.798,11
Pitkäaikainen yhteensä	2.320.817,08	2.253.251,25
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1.828.022,29	1.270.074,29
5. Saadut ennakot		176,71
6. Ostovelat	1.044.942,95	867.881,31
7. Muut velat	49.623,44	39.982,93
8. Siirtovelat	272.518,07	338.639,08
Lyhytaikainen yhteensä	3.195.106,75	2.516.754,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11.493.481,71	11.538.305,47

3.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2019	2018
	1.000 €	1.000 €
Toimintatuotot	4.599	4.465
Toimintakulut	-12.031	-11.361
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	51	12
Toimintakate	-7.381	-6.884
Verotulot	2.657	2.578
Valtionosuudet	4.484	4.493
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	99	167
Korkokulut	-23	-23
Muut rahoituskulut	46	-112
Vuosikate	-117	221
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-583	-576
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-30	-3
Satunnaiset erät	0	77
Tilikauden tulos	-731	-282
Tilinpäätössiirrot	3	-1
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	-1
Vähemmistöosuudet	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-728	-284

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
	1.000 €	1.000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-116	221
Satunnaiset erät	0	77
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-75	-87
Toiminnan rahavirta	-191	211
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-579	-1.423
Rahoitusosuudet inv.menoihin	10	4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	56	93
Investointien rahavirta	-513	-1.327
Toiminnan ja investointien rahavirta	-704	-1.115
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-25
Antolainasaamisten vähennys	2	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	749	803
Pitkäaik. lainojen vähennys	-380	-484
Lyhytaik. lainojen muutos	499	-10
Oman pääoman muutokset	0	-1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen ja pääomien muutokset	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-4	-6
Saamisten muutos	-123	8
Korottomien velkojen muutokset	165	-89
Rahoituksen rahavirta	908	198
Rahavarojen muutos	204	-918
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3.187	3.032
Rahavarat 1.1.	3.032	3.951

Konsernitase (1.000€)

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 233	9 231	OMA PÄÄOMA	6046	6815
Aineettomat hyödykkeet	110	85	Peruspääoma	4198	4198
Aineettomat oikeudet	73	43	Arvonkorotusrahasto	20	20
Muut pitkävaikutteiset menot	24	27	Muut omat rahastot	65	100
Ennakkomaksut	13	15	Edell.tilik.ylijäämä/alij.	2 491	2 781
Aineelliset hyödykkeet	8 270	8 343	Tilikauden ylijäämä/alij.	-728	-285
Maa- ja vesialueet	674	629			
Rakennukset	6 457	6 689	VÄHEMMISTÖOSUUDET	63	24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	488	532			
Koneet ja kalusto	331	326	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	3	3	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	317	163	PAKOLLISET VARAUKSET	130	149
Sijoitukset	853	803	Muut pakoll.varaukset	130	149
Osakkuusyhteisöosuudet	640	589			
Osakkeet ja osuudet	126	124	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	57	38
Muut lainasaamiset	87	89	Valtion toimeksiannot	8	13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	56	37	Lahjoitusrahastojen pääomat	2	0
Valtion toimeksiannot	8	13	Muut toimeksiantojen pääomat	47	23
Muut toimeksiantojen varat	48	23			
			VIERAS PÄÄOMA	6 895	5 865
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 902	3 623	Pitkäaikainen	3 064	2 669
Vaihto-omaisuus	52	48	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 912	2 514
Aineet ja tarvikkeet	52	45	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Valmiit tuotteet/tavarat			Muut velat	152	143
Muu vaihto-omaisuus			Lyhytaikainen	3 831	3 196
Ennakkomaksut			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 850	1 361
Saamiset	663	544	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	5	3	Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	5	3	Ostovelat	1 237	997
Lyhytaikaiset saamiset	658	541	Muut velat	89	74
Myyntisaamiset	530	409	Siirtovelat	652	689
Muut saamiset	91	61	Laskennalliset verovelat	3	3
Siirtosaamiset	37	49			
Rahoitusarvopaperit	2 571	2 213	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 191	12 891
Sijoitukset rahamarkkinainst.	2548	2190			
Muut arvopaperit	23				
Rahat ja pankkisaamiset	616	818			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 191	12 891			

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa (KuntaL 113 § ja KPL 3:2 §). Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut erillisen yleisohjeen kunnan liitetiedoista.

4.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Kunnan tuloverot on kirjattu verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan kalenterikuukausittain ao. tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poiston on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuituverkko-osuuskunta on yhdistetty, muita osakkuusyhteisöjä ei.

Sisäiset liiketapahtumat

Keskinäiset tuotot ja kulut on eliminoitu konsernituloslaskelmasta sekä keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu konsernitaseesta vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja edellisen tilikauden yli-/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero on kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Jokilaaksojen Kuituverkkosuuskunta on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

4.3 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot kunnan määrittäminä tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Hallinto- ja elinkeino-osasto	658.105	653.069	637.672	625.460
Sosiaali- ja terveystoimi	2.897.563	2.771.887	9.554	5.711
Sivistysosasto	355.446	357.596	288.299	255.779
Tekninen osasto	550.974	543.493	550.158	542.190
Vesi- ja viemärilaitos	138.298	139.334	138.298	139.334
Yhteensä	4.600.386	4.465.379	1.623.981	1.568.474

Verotulojen erittely	2019	2018
Kunnan tulovero	2.207.103	2.125.723
Osuus yhteisöveron tuotosta	113.623	121.109
Kiinteistövero	336.001	331.532
Verotulot yhteensä	2.656.727	2.578.364

Valtionosuuksien erittely	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2.747.368	2.755.331
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1.616.052	1.600.528
Järjestelmämuutosten tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-173.573	-159.117
Valtionosuudet yhteensä	4.189.847	4.196.742

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistosuunnitelma on käsitelty kunnanvaltuustossa 30.10.2013 § 38.

Aineettoman hyödykkeet aika		Tasapoisto ohje	Menojäännös ohje	Poisto- vuosi/%
Kehittämismenot	2-5 v	ei suositella	5 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v	ei suositella	5 v	
ATK-ohjelmat	2-5 v	ei suositella	5 v	

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		Ei poistoaikaa	Ei poisteta
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 v	5-10 %	40 v
Kilpukka			50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 v	10-15 %	30 v
Talousrakennukset	10-20 v	15-20 %	15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 v	10-15 %	30 v
Asuinrakennukset	30-50 v	5-10 %	40 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 v	15-20 %	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 v	10-25 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	30-40 v	7-10 %	10 %
Viemäriverkosto	30-40 v	7-10 %	10 %
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	4-7 v	25-30 %	10 v
Muut liikkuvat työkonet	5-10 v	25-30 %	10 v
Muut kevyet koneet	5-10 v	25-30 %	10 v
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 v	30-40 %	5 v
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukaan		Käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa		Ei poisteta
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa		Ei poisteta

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on **alle 2.600 €**, rakennusten osalta **alle 8.000 €**, kirjataan vuosikuluiksi.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	150.463	162.891		
Vähennykset tilikaudella	-8.958	-12.428		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	141.505	150.463		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	15.703	0		
Lisäykset tilikaudella	4.555	15.703		
Vähennykset tilikaudella 31.12.	-15.703	0		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	4.555	15.703		

4.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 2019**

	Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	14.965	14.965
Lisäykset tilikauden aikana	24.682	24.682
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poisto	-5.879	-5.879
Arvonlenn. ja niiden palautukset		
Poistamaton hankintameno 31.12.		
Arvonkorotukset		
Kirjanpitoarvo 31.12.	33.768	33.768

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Aineelliset yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	584.138	5.604.551	466.552	115.255	39.930	6.810.426
Lisäykset tilikauden aikana		85.596	25.518	26.803	4.720	142.637
Rahoitusosuudet tilikaudella		-8.000				8.000
Vähennykset tilikaudella					-39.930	39.930
Siirrot erien välillä						
Tilikauden poisto		-292.960	-69.001	-30.744		-392.705
Arvonlenn. ja niiden palautukset						
Poistamaton hankintameno 31.12.	584.138	5.389.187	423.069	111.314	4.720	6.512.428
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	584.138	5.389.187	423.069	111.314	4.720	6.512.428

Pysyvien vastaavien sijoitukset 2019

Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisö- osakkeet	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuusyhteisö osakkaat	Muut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	332.228	760.263	581.898	119.490	1.793.879
Lisäykset tilikauden aikana			10.000		10.000
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikaudella	-60.000				-60.000
Siirrot erien välillä					
Tilikauden poisto					
Arvonlenn. ja niiden palautukset					
Poistamaton hankintameno 31.12.	272.228	760.263	591.898	119.490	1.743.879
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	272.228	760.263	591.898	119.490	1.743.879
Muut lainasaamiset	Saamiset konserniyht.	Saamiset vky:ltä	Yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	32.462	64.000	96.462		
Lisäykset tilikauden aikana					
Rahoitusosuudet tilikaudella		-1.500	-1.500		
Vähennykset tilikaudella					
Siirrot erien välillä					
Tilikauden poisto					
Arvonlenn. ja niiden palautukset					
Poistamaton hankintameno 31.12.	32.462	62.500	94.962		
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	32.462	62.500	96.462		

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
Tytäryhteisöt				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
As Oy Merijärven Isopelto	Merijärvi	85,29%	85,29%	257	28	0
Ristivuori Oy	Merijärvi	66,60%	66,60%	17	6	0
Kuntayhtymät						
P-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	0,41%	0,41%	729	1.246	27
Raahan koulutuskuntayhtymä	Raahe	3,11%	3,11%	293	78	-4
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27%	0,27%	4	21	0
Osakkuusyhteisöt						
Kiint. Oy M:ven Säästöalo	Merijärvi	42,64%				
As Oy M:ven Sotaveteraanit	Merijärvi	n. 20%				
As Oy M:ven Kivipelto	Merijärvi	43,63%				
As Oy M:ven Aliinipuisto	Merijärvi	21,88%				
As Oy M:ven Katajanmarja	Merijärvi	21,97%				
As Oy M:ven Pihlajanmarja	Merijärvi	54,03%				
Jokilaaksojen Kuituverkko- osk.	Sievi	33,3%	33,3%	26	1.280	52

4.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	4.198.046	4.198.046	4.196.226	4.196.226
Lisäykset			-	-
Vähennykset			-	-
Peruspääoma 31.12.	4.198.046	4.198.046	4.196.226	4.196.226
Arvonkorotusrahasto 1.1.	20.504	20.504		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	20.504	20.504		
Muut omat rahastot 1.1.	352.116	349.368		
Siirrot rahastoon tilikaudella	4.654	5.796		
Siirrot rahastosta tilikaudella	-3.957	-2.393		
Muut omat rahastot 31.12.	64.814	100.116		
Edellisten tilikausien ylijäämä	2.491.176	2.781.245	2.572.073	2.915.811
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	-728.085	-285.291	-790.742	-343.738
Oma pääoma yhteensä	6.046.455	6.814.621	5.977.557	6.768.299

Myöh. kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat

2019 **2018**

-Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta 870.341 1.030.155

Lyhytaikaiset velat

2019 **2018**

Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat 1.500.000 1.000.000

Korko 0,00 – 0,20

Erääntyvät 12.3.2020, 19.3.2020, 21.5.2020 ja 28.5.2020

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksu- vastuu (SHP)	125.237	133.378		
Muut pakolliset varaukset	4.555	15.703		
Pakolliset varaukset yhteensä	129.792	149.081		

Muiden velkojen erittely

2019 **2018**

-Liittymismaksut 121.095 118.195

-Liittymismaksut vky 6.532 14.644

-Vuokravakuusmaksut 10.759 9.959

	Konserni		Kunta	
Olennaiset siirtovelat	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Projektirahoituksen siirrot seuraavalle vuodelle	33.740	33.538		
Valtionosuusennakot			15.160	16.890
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus henkilöstösivukuluineen	253.463	230.165	197.438	168.971
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	31.297	37.388		
Korkojaksotukset				
Potilasvakuutusvelka	16.268	17.085		
Verohallinto, 12/18 negatiiviset verotulot				117.094
SEO polttoainetoimitukset				21.669
Tasausrahastolaskutus	12.014	11.724		
Muut velat	31.497	53.443	59.920	14.015
Yhteensä	378.278	383.345	272.518	338.639

4.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2019	2018
Takaus Merijärven vanhustenkotiyhdistykselle	278.861	301.372
Takaus Vestia Oy	41.819	47.528
As Oy Merijärven Isopelto	25.000	25.000
Jokilaaksojen Kuituverkko-osuuskunta	296.000	333.000
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	6.646.405	6.388.289
Kunnan osuus takauskesk. kattamattomista takausvastuista 31.12	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskesk. rahastosta 31.12.	4.373	4.104
Leasingvastuut		
Kunnan leasingvastuut	1.620	2.112

Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet:				
Takausvastuut	23.003	26.118	317.322	354.323
Yhteensä	23.003	26.118	317.322	354.323
Muiden puolesta annetut vakuudet:				
Takausvastuut			325.053	353.005
			325.053	353.005
Vakuudet yhteensä:	23.003	26.118	642.376	707.328

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut:				
Vuokravastuut yhteensä	98.932	95.758	809.807	
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	48.817	16.737	975.163	
Leasingvastuut:				
Leasingvastuut yhteensä	10.519	11.709	1.620	2.112
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2.830	2.836	1.620	1.866
Vastuut yhteensä:	161.099	127.040	3.240	3.978

4.7 Henkilöstöä ja tilintarkastusta koskevat liitetiedot

Merijärven kunnan palveluksessa oli kertomusvuoden lopulla yhteensä **46** henkilöä, joista 41 oli vakinaista ja 5 määräaikaista ja sijaisia.

Kunnan henkilöstö 31.12.2019

OSASTO	Virkasuhde		Työsuhte		Yhteensä	
Vakinaiset	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Hallinto- ja elinkeinotoimi	2,00	2,00	2,50	1,50	4,50	3,50
Sivistystoimi	20	19,55	7	7,84	26	27,39
Tekninen toimi	1	1	8,50	7,95	9	8,95
Yhteensä	23	22,55	18	17,29	41	39,84
Muut						
Määräaikaiset	3	5,67	2	2	5	7,67
Työllistetyt	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	3	5,67	2	2	5	7,67

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 31.12.2019

-25	25-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-	Yhteensä
0	1	1	5	4	6	11	10	3	41
0 %	2,4 %	2,4 %	12,2 %	9,8 %	14,6 %	26,8 %	24,4 %	7,30 %	100 %

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 51,05 vuotta (vuonna 2018: 49,59 vuotta).

Henkilöstön palkkamenot vuonna 2019 olivat 1.715.779 €, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen 4,2 %. Henkilöstökulut kaikkineen olivat 2.199.101 €. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,3 %.

Merijärven kunnan palkkamenojen kehitys 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Hallinto- ja elinkeino-osasto	159.995	151.198	138.552	154.341	170.489
Sosiaali- ja terveysosasto	-	-	-	-	-
Sivistysosasto	1.158.710	1.191.455	1.139.659	1.188.208	1.213.287
Tekninen osasto	274.485	267.688	284.668	294.115	292.501
Vesi- ja viemärlaitos	10.864	10.899	11.114	12.566	12.357
Yhteensä	1.604.054	1.621.240	1.573.993	1.649.230	1.688.634

Sijaisten palkkamenot 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Menot	134	152.469	200.169	182.084	100.683
Muutos-%	3,2	13,7	31,29	-9,03	-44,71

Kunnan henkilökunnan sairauden johdosta tapahtuvat poissaolot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna **10,0 %**:lla. Lapsen liittyvät poissaolot lisääntyivät. Palkattomia poissaoloja oli vuonna 2019 yhteensä 561 kalenteripäivää, josta 33 pv lapsen hoitovapaita.

Poissaolot kalenteripäivinä

Osasto	Sairausloma	Työtapaturma	Yhteensä 2019	Yhteensä 2018	Muutos 18-19
Hallinto- ja elinkeino-osasto	33	-	33	228	-85,53%
Sivistysosasto	228	-	228	249	-8,43%
Tekninen osasto	338	-	338	189	78,84%
Yhteensä	599	-	599	666	-10,06%

Lapseen liittyvät poissaolot ja palkattomat poissaolot

Osasto	Lapseen liittyvät poissaolot		Palkattomat poissaolot	
	2019	2018	2019	2018
Hallinto- ja elinkeino-osasto	-	-	-	21
Sivistysosasto	33	17	561	827
Tekninen osasto	-	-	-	-
Yhteensä	33	17	561	848

Kunnan henkilökunnasta kukaan ei jäänyt vanhuuseläkkeelle v. 2019. Eläköityminen kasvaa lähivuosien aikana, mutta vauhti ei ole hälyttävää. Työelämässä on mahdollista pysyä 68-vuotiaaksi saakka.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukemisessa siirryttiin uuteen järjestelmään vuonna 2014. Henkilöstölle tarjottiin 50 €:n arvosta liikunta- ja kulttuuriseteleitä (Smartum), jotka voi käyttää valintansa mukaan joko henkisen tai fyysisen hyvinvoinnin edistämiseen. Vaihtoehtoisesti kuittia vastaan maksettiin korkeintaan 50 €/vuosi työntekijän käyttäessä liikunta- tai kulttuuripalvelua.

Tilintarkastuksen palkkiot eriteltyinä:

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	4.227	4.421 €
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1.728	1.958 €
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	5.955	6.379 €

Puolueverot	2019	2018
Lisättävät puolueverot	594	783 €

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Kirjanpidollisesti eriytetyn taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

5.1.1 Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIKEVAIHTO	147.837,68	148.448,66
Valmistus omaan käyttöön	250,00	
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-87.688,51	-72.081,15
Palvelujen ostot	-38.240,74	-25.336,88
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12.546,46	-12.745,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2.141,30	-2.116,15
Muut henkilösivukulut	-203,81	-234,53
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-50.508,52	-39.022,08
Liiketoiminnan muut kulut	-4.348,70	3,63
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-47.590,36	-3.084,35
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-9.020,49	-9.020,49
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-56.610,85	-12.104,84

5.1.2 Vesi- ja viemärilaitos rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	-56.610,85	-12.104,84
Poistot ja arvonalentumiset	50.508,52	39.022,08
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot -	-9.539,50	-9.114,55
Sisäiset menot +	10.104,44	10.342,90
 Investointien rahavirta		
Investointimenot	0	-660.883,30
 Toiminnan ja investointien rahavirta	-5.537,39	-632.737,71
 Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Liittymismaksujen muutos	2.900,00	7.300,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	10.075,67	2.398,94
Korottomien velkojen muutos kunnalle	-12.508,16	624.024,93
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten		
velkojen muutos	5.634,82	3.252,91
Rahoitustoiminta netto	6.102,33	636.976,78
 VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIIN	564,94	4.239,07

5.1.3 Vesi- ja viemärilaitos tase

	31.12.2019	31.12.2018
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset		
Muut rakennukset	697.541,14	720.728,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Johtoverkostot	245.888,96	273.209,96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	0	0
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Vesilaitoksen käyttömaksut	71.641,32	79.531,32
Viemärilaitoksen käyttömaksut	12.415,53	14.601,20
	1.027.486,95	1.088.071,14
Oma pääoman		
Peruspääoma	300.682,86	300.682,86
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-67.271,13	-55.166,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-56.610,85	-12.104,84
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	121.095,00	118.195,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	23.498,79	15.313,27
Korottomat velat kunnalle	696.378,73	708.886,89
Muut velat	9.504,20	11.976,94
Siirtovelat	209,35	287,31
	1.027.486,95	1.088.071,14

5.1.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Vesi- ja viemärilaitos on eriytetty omaksi taseyksiköksi. Puhdasta vettä pystyttiin toimittamaan kaikkiin talouksiin häiriöttä, veden laatu pysyi hyvänä. Kuluttajilta perittiin perusmaksua talousvedestä 62,00 €/liittymä/vuosi ja jätevedestä 49,60 €/liittymä/vuosi. Kulutuksesta perittiin vesimaksua 1,364 €/m³ ja jätevedestä 1,922 €/m³. Hinnat sisältävät arvonlisäveron 24 %. Lisäksi perittiin sako- ja umpikaivolietteen käsittelystä 7,44 €/m³, hinta sisältää arvonlisäveron 24 %.

Vesilaitoksen toimintatuotot toteutuivat ennakoidusti, toimintamenot kasvoivat, johtuen pääosin vesijohtoverkoston korjauskulujen nousemisesta.

Viemärilaitoksen talous ennakoitua heikompi.

Vesi- ja viemärilaitoksen toteutuminen, mukaan ulkoiset ja sisäiset tapahtumat:

Palvelualueen tavoitteet ja toteutuma	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Vesilaitos tulot	119.560	117.600	117.983	-383
menot	-73.623	-70.130	-89.496	19.366
Viemärilaitos tulot	28.888	31.030	29.855	1.175
menot	-46.289	-49.700	-62.504	12.804
Vesi- ja viem. kate	28.536	28.800	-4.161	32.961
Poistot	-39.022	-50.030	-50.509	479
Laskennalliset erät	-2.905		-3.543	3.543
Netto	-13.390	-21.230	-58.213	36.983

5.2 Polttoaineen myynnin tilinpäätöstiedot

Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	588.570,03	598.495,07
Liiketoiminnan myyntituotot	588.570,03	598.495,07
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	-6.775,87	-7.123,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-560.125,91	-592.388,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Viivästyskorkotulot		
Viivästyskorkokulut		
Tilikauden tulos	21.668,25	-1.016,43
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	21.668,25	-1.016,43

5.3 Kirjanpidollisesti ja laskennallisesti eriytettyjen taseyksiköiden vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostukseen

Tuloslaskelma	2019		2019	
	KUNTA	VESI- JA VIEMÄRIL	HUOLTOASEMA	YHTEENSÄ
Toimintatuotot				
Myyntituotot	279.865,91	138.298,18	588.570,03	1.006.734,12
Maksutuotot	28.529,01	0,00	0,00	28.529,01
Tuet ja avustukset	64.264,62	0,00	0,00	64.264,62
Muut toimintatuotot	524.453,87	0,00	0,00	524.453,87
Toimintatuotot yhteensä	897.113,41	138.298,18	588.570,03	1.623.981,62
Sisäiset tulot				
Valmistus omaan käyttöön	2.250,00	250,00	0,00	2500,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1.703.233,35	-12.546,46	0,00	-1.715.779,81
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-453.440,44	-2.141,30	0,00	-455.581,74
Muut henkilösivukulut	-27.536,00	-203,81	0,00	-27.739,81
Palvelujen ostot	5.432.208,38	-35.625,80	-6.775,87	-5.474.610,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-530.628,97	-87.278,56	-560.125,91	-1.178.033,44
Sisäiset ostot				
Avustukset	-54.302,95	0,00	0,00	-54.302,95
Muut toimintakulut	-76.902,80	-4.348,70	0,00	-81.251,50
Toimintakulut yhteensä	8.278.252,89	-142.144,63	-566.901,78	-8.987.299,30
TOIMINTAKATE	7.378.889,48	-3.596,45	21.668,25	-7.360.817,68
Verotulot	2.656.726,85	0,00	0,00	2.656.726,85
Valtionosuudet	4.189.847,00	0,00	0,00	4.189.847,00
Rahoitustuotot ja -menot:				
Korkotuotot	638,75	0,00	0,00	638,75
Muut rahoitustuotot	95.438,86	0,00	0,00	95.438,86
Korkotulot	-20.453,63	0,00	0,00	-20.453,63
Muut rahoituskulut	46.461,69	0,00	0,00	46.461,69
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	122.085,67	0,00	0,00	122.085,67
VUOSIKATE	-410.229,96	-3.596,45	21.668,25	-392.158,16
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk.poistot	-348.075,34	-50.508,52	0,00	-398.583,86
Tilikauden tulos	-758.305,30	-54.104,97	-21.668,25	-790.742,02
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-758.305,30	-54.104,97	-21.668,25	-790.742,02

6. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA, SÄILYTYSAJAT JA TOSITELAJIT VUONNA 2019

Kirjanpitokirja	Säilytysaika
Tililuettelot	pysyvästi
Päiväkirja	10 vuotta
Pääkirja	10 vuotta
Talousarvion toteutuminen	10 vuotta
Myyntireskontra	10 vuotta
Ostoreskontra	10 vuotta
Tilinpäätös ja toimintakertomus	pysyvästi
Tase-erittely -irtolehtinä kansiossa	10 vuotta

Tositelajit

001	Muistiot	Paperitositteina ja ProEconomicassa
003	Vyörytykset	- // -
004	Oikaisut tilinavaussaldoihin	- // -
007	Polttoainejakelu	- // -
008	Tiliotetositteet	Tiliotteet paperitositteina ja raportit ProEconomicassa
201	Myyntireskontra, suoritukset	Paperitositteina ja ProEconomicassa
251	Myyntireskontra, viitesuoritukset	- // -
301	Palkat	Palkkatositteet paperisena ja raportit ProEconomicassa
401	Ostoreskontra, suoritukset	Paperitositteina ja ProEconomicassa
403	Ostoreskontra, keskustoimisto	Ostolaskut paperisina ja raportit ProEconomicassa
404	Ostoreskontra, koulutoimisto	- // -
405	Ostoreskontra, tekninen toimisto	- // -
406	Ostoreskontra, vesi- ja viemärilaitos	- // -
601	Jätevesilaskutus	Laskutusraportit paperisina ja laskut ProEconomican myyntireskontrassa
602	Iltapäiväkerholaskutus	- // -
603	Asuinhuoneistojen vuokrat	- // -
604	Yrityshuoneistojen vuokrat	- // -
605	Koulutilojen vuokrat	- // -
606	Ristivuoren majan vuokrat	- // -
607	Aterialaskutus	- // -
609	Kuntatiedotelaskutus	- // -
610	Liikuntahallilaskutus	- // -
611	Liittymismaksut	- // -
620	Sekalaiset laskut	- // -

7. VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Merijärvellä ____/____ 2020

Merijärven kunnanhallitus

Esko Nivala

Päivi Saukko

Kari Lahti

Tanja Aunio

Paula Jukkola

Kaarina Majava

Matti Saukko

Kari Jokela

8. TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

Tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Merijärvellä ____/____ **2020**

Risto Hyvönen JHT, HT